GORENJSKI GLAS

Leto XLIV — št. 57 — CENA 17 din

Kranj, torek, 23. julija 1991

alples

julija zelo ugoden nakup pohištva v salonu Železniki

25 - 30 % popust

pri plačilu z gotovino

str. 3
Dolgovi veliko večji od obveznosti

str. 8
Nov slovenski rekord Polone Rob

Ljubljanska banka
Gorenjska banka Kranj
GORENJC IN FORMULA 1 BANKA PRIHRANKA

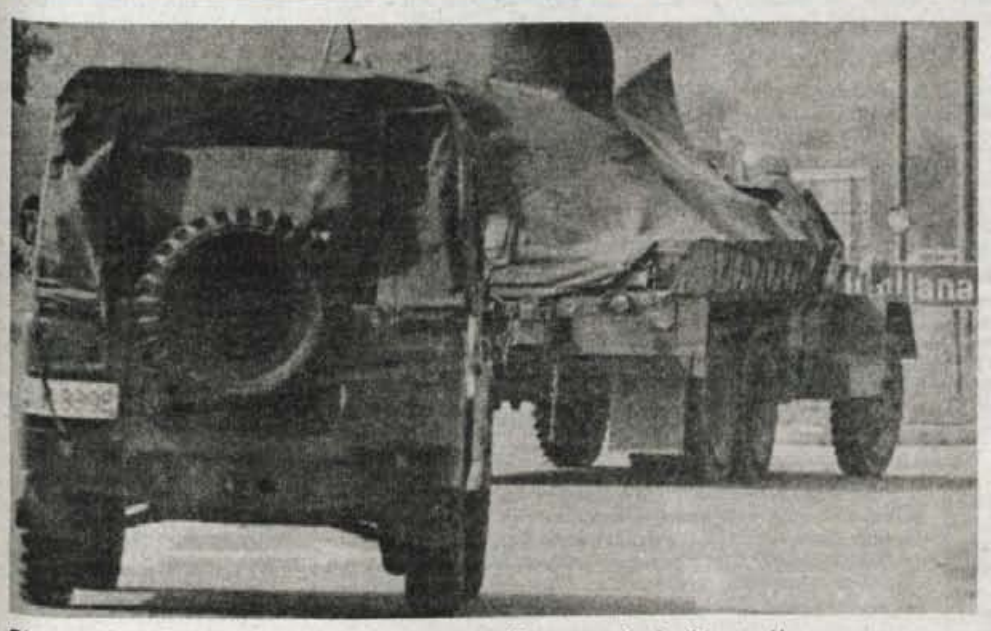

Slovenski politiki ocenjujejo sklep o umiku armade iz Slovenije

Ob olajšanju - previdnost

Sklep o umiku armade iz Slovenije ocenjuje naše politično vodstvo kot pozitiven in ohrabrujoč pred nadaljevanjem pogovorov o razdružitvi Jugoslavije, obenem pa sili k sklepanju, da se armada za poseg v Sloveniji ni odločila sama. Vendar bo previdnost v prihodnje še potrebna, saj so v sklepu o umiku še nejasnosti.

Kranj, 22. julija - Po začetni evforiji ob sklepu o umiku armade iz Slovenije je sedaj čas za treznejše ocene. Takoj po seji zveznega predsedstva, ki jo mnogi imenujejo zgodovinska, prelomna in podobno, so časnikarjem govorili nekateri slovenski politiki.

Dr. Janez Drnovšek, ki je po naročilu slovenske skupščine terjal na predsedstvu umik armade iz Slovenije in odpustitev slovenskih vojakov in starešin iz armade in je v uresničitev zahteve vložil veliko znanja in napora, je dejal, da bi brez tega sklepa lahko prišlo do novih zaostritev v odnosih do armade. Zanesljivo bi se zapletlo pri določilu brionske deklaracije o vrnitvi armade na mejo, ki smo jo Slovenci (u)branili, pri vrnitvi slovenskih vojakov iz armade, na kar vojska kljub zahtevi slovenske skupščine ni pristala. Ker je armada v Sloveniji v težkem položaju, sta možna samo dva izhoda, umik ali ponovni spopad, zato sta Kadijević in Brovet predlagala umik, za kar je po dolgi in naporni razpravi glasovalo kar šest članov predsedstva. Bogič Bogičević iz Bosne in Hercegovine se je vzdržal, predsedujoči Stipe Mesić iz Hrvaške pa je bil proti, odločno proti pa je bil tudi predsednik zveznega izvršnega sveta Ante Marković, je povedal dr. Janez Drnovšek in ocenil, da pomeni sklep precejšen korak k osamosvojitvi in razdružitvi Slovenije od Jugoslavije. Slovenci smo dolžni storiti vse, da se bo vojska vračala v miru in brez incidentov, za kar je dal osebno zagotovilo. UŠ.Ž.

Predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan je za sklep predsedstva o umiku armade dejal, da je po svoje presenetljiv, vendar ohrabrujoč in daljnosežen. Presenetljiv zato, ker je sklep o umiku šele pred kratkim sprejela slovenska skupščina, armada in predsedstvo pa sta ga sprejela. Po Kučanovih besedah se je armada odločila za alternativo, ki zagovarja mir, ne pa za totalno vojno, za kar armada ni bila pripravljena, niti ni imela interesa ne možnosti. Orožje odstopa prostor politiki, napad na Slovenijo pa je pokazal, da armada ni sposobna za spopad z lastnim narodom, ampak je usposobljena za spopad z zunanjim agresorjem. Zato se je moralno zlomila. Mnoga vprašanja so sedaj rešena (slovenski rekruti, odpust slovenskih vojakov in starešin ter problem kazenskega ukrepanja zoper nje, varovanje meje). Odhod mora biti korekten in brez incidentov, ob sodelovanju naših oblasti. Odhod armade ne spreminja odnosa med Slovenijo in Hrvaško. Rekli smo, da gremo hkrati, ne pa skupaj.

Obrambni minister Janez Janša opozarja na nekatere nejasnosti odloka o umiku. Armada se bo lahko vrnila v Slovenijo samo kot agresor in še to za kratek čas, je dejal. Dodal je, da je odločitev zveznega predsedstva pozitivna, da pa nam utegne Marković še naprej povzročati preglavice in zavlačevati nadaljnje pogovore, pa tudi sicer je bila njegova vloga pri napadu na Slovenijo velika. Brez njegovega pokritja vojska v Sloveniji ne bi posredovala. Kje vidi Janša nejasnosti oziroma pasti. Odlok govori samo o umiku dveh korpusov, o delu enot 13. korpusa pa ne, prav tako pa tudi ne o umiku zračnega korpusa, letalstva in protizračne obrambe. Zagotoviti je treba, da vojska ob umiku ne bo poškodovala stavb in drugega premoženja. Umik je lahko tudi premor za popolnitev armade in pripravo na novo osvoboditev Jugoslavije. Vprašljiva je velika vrednost opreme, ki bi se preselila na ozemlje, ki ga kontrolira Srbija. Gre za precej milijard dolarjev in ta kapital bo nekomu ojačal pogajalske pozicije v pogovorih o delitvi premoženja, obenem pa utrdil armado za posredovanje v republikah, ki bi še ostale v Jugoslaviji.

Pretirana evforija ob tem sklepu je odveč. Slovenija bo še naprej potrebovala treznost in racionalnost v ocenah ter potezah. Janševa opozorila je treba vzeti zelo resno. ● J. Košnjek

Oman: Zapleti še možni

"Sklep predsedstva SFRJ prinaša precejšnje olajšanje za Republiko Slovenijo in hkrati lahko pomeni začetek mirnega reševanja krize. Pretiran optimizem ni na mestu, saj so še zmeraj možni zapleti. Pri tem namreč ne gre prezreti gospodarske vojne, ki jo proti nam vodita Marković in zvezni izvršni svet," pravi član predsedstva Slovenije Ivan Oman.

Dogovori o umiku

V nedeljo sta se v Ljubljani sestali delegaciji Slovenije in Jugoslovanske armade in obravnavali umik iz Slovenije oziroma uresničevanje Brionske deklaracije. Sestanki bodo odslej izmenično v Ljubljani in Zagrebu, delegaciji pa vodita Miran Bogataj, namestnik slovenskega ministra za obrambo, in general Andrija Rašeta, namestnik poveljnika 5. armadnega območja. Sporočilo za javnost s prvega sestanka pravi, da bo umik kontroliran, da morajo biti premiki armade najavljeni, da se določilo o odhodu državljanov Slovenije iz armade še ne uresničuje, za kar ni razlogov, da se bodo najprej umaknile mejne enote, nato manjši garnizoni in na koncu še večji, da je sklep o umiku naletel med vojaki na ugoden odziv, prav tako tudi med delom starešin, del oficirjev pa tudi uradno protestira zoper umik in ga ima za izdajo. Tako je menil poveljnik 5. zračnega korpusa polkovnik Bajić, ki je načrtoval celo letalski napad na Slovenijo, svoj namen pa je povedal tudi v vojašnici na Vrhniki, v raketnem polku in v bataljonu zračnega opazovanja. Garnizija v Cerkljah je sporočila, da je med 7. in 20. uro dovoljena žetev na poljih ob letališču.

Zbogom Armada

Potem ko je v predzadnji uri četrtka, 18. julija, vso Jugoslavijo, Evropo, pa tudi Svet presenetila novica o sklepih predsedstva SFRJ o umiku - uradno premestitvi - enot Armade iz Slovenije, je petek izbruhnil v najrazličnejših ocenah, sporočilih, komentarjih in seveda veselju Slovencev. Da umik armade pomeni veliko zmago prizadevanj na poti do osamosvojitve, o tem prav gotovo ne more biti dvoma, o tem, da bi to pomenilo razreševanje jugoslovanskega vozla, pa gre močno dvomiti. V bistvu se je razrešil le problem Armade. Verjamemo lahko, da se je tedanja JLA odpravila na policijski pohod na meje z izključnim namenom podpreti zvezno policijo pri pobiranju carin, agresorski značaj in okupatorsko vlogo je namreč ta pohod dobil spričo popolne ignorance sklepov slovenske Skupščine o osamosvojitvi in velike zmote, da se Slovenci grobi sili ne bomo uprli. Tako je Armada najprej izgubila prilastek ljudska, z razpadom in kasnejšim enonacionalnim popolnjevanjem pa tudi Jugoslovanska. Sklep o umiku v vojašnice, ki ga je v bistvu izsilila zgrožena Evropa, položaja armade ni olajšal. Ostala je strašljivi dinozaver, ki nima nikakršne možnosti, da bi bili naši kraji še kdaj njegovo naravno okolje.

Po brionski farsi dveh neuspelih sej Predsedstva SFRJ, je prišlo v Beogradu do nenadnega in zato presenetljivega premika. Doslej je namreč to predsedstvo zmogło le ultimativne in kvazi moč ter avtoriteto razkazujoče grozilne sklepe, ki z razumom in realnostjo niso imeli veliko skupnega, zato je njihovo uresničevanje, ob znanem obnašanju nekaterih članov, kot da bi bili v otroškem vrtcu, vodilo v blokado razreševanja problemov Jugoslavije. Brionsko deklaracijo smo Slovenci lahko sprejeli le s skrajno mero racionalnosti, saj nas je na čustveni ravni ponižala, ko nam je Evropa z vsilitvijo kapitulantskih zahtev pokazala našo nepomembnost. S sklepi Predsedstva SFRJ o umiku Armade se utegne zgoditi prav nasprotno: čustveno bomo praznovali zmago in veliko olajšanje, razumski premislek pa nas hitro pripelje do suma o drobnem poravnavanju veliko večjih, še zdaleč ne plačanih računov. Pomisleki, izraženi že prvi dan po sprejetju sklepa o umiku, o sedem milijard dolarjev vredni opremi, ki nam jo bo armada pred nosom odpeljala, pa nas vodijo še k enemu sumu: da bi s tem želeli ustanavljati lastno armado. Povejmo jasno in odločno: slovenska Teritorialna obramba, ki zasluži vse priznanje in pohvalo, je s skromnimi sredstvi napravila natančno tisto, kar oborožena sila majhnega naroda, ki si ne more privoščiti izkrvavitve, lahko napravi - opozorila je ves svet na odločenost za obrambo svoje svobode in pravice. Zato zbogom armada, vsakršna in za vselej! ● Štefan Žargi

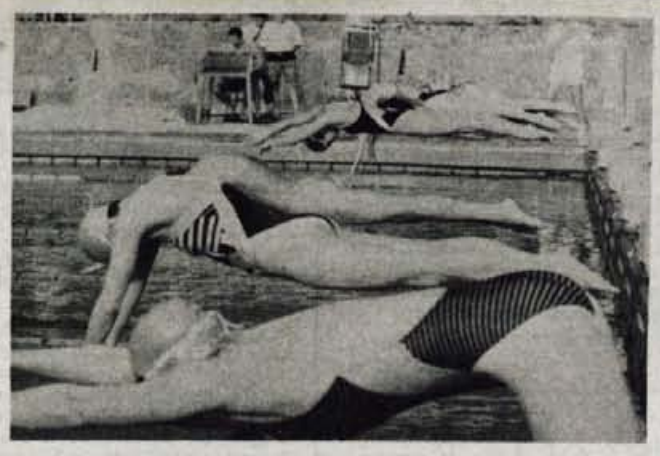

Radovljica, 20. julija - Minulo soboto je, kljub težavam, Plavalni klub Radovljica, pripravil 10. tradicionalni plavalni miting Radovljica 91. Na njem so nastopili številni naši najboljši plavalci, žal pa se niso uresničile želje prirediteljev, da bi bil jubilejni miting še posebej slovesen in z močno mednarodno udeležbo, saj zaradi pravkar minule vojne na tekmovanje niso vabili tujih plavalcev. Lep uspeh pa je dosegla domača plavalka Polona Rob, ki je v disciplini 200 metrov mešano dosegla nov slovenski rekord. Več o tekmovanju na športni strani. V. Stanovnik, foto: G. Šinik

Brnik, 22. julija - Na Ohridu se je danes začel sestanek predsednikov predsedstev republik, članov predsedstva SFRJ in najvišjih funkcionarjev federacije. Na Ohrid sta danes zjutraj, kot poudarja v sporočilu za javnost Ministrstvo za infomriranje, odpotovala tudi Milan Kučan ter Janez Drnovšek. Zaradi odločitve zvezne administracije, da ne dovoli odprtja slovenskih civilnih letališč, je Milan Kučan danes vse dopoldne čakal na morebitno odprtje slovenskega zračnega prostora za civilni promet - na fotografiji: čakanje predsednika predsedstva Republike Slovenije na letališču Brnik 22. julija 1991 ob 12.30 uri... M. Va., foto: G. Šinik

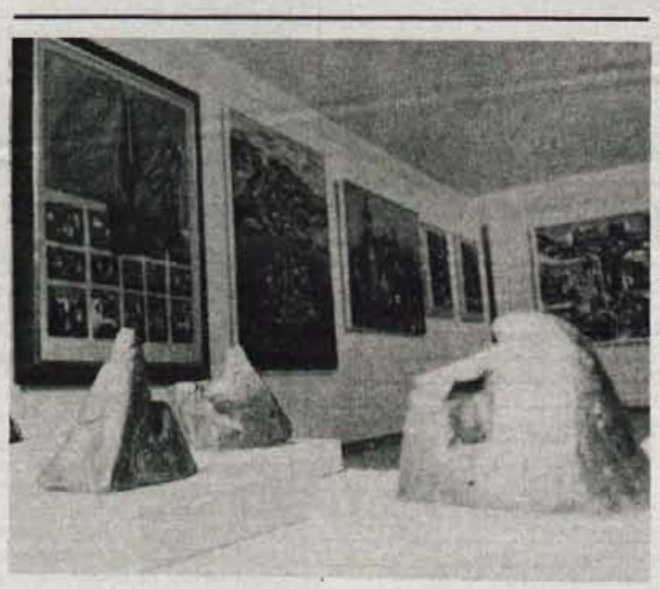

Kranj, 22. julija - Strokovnjaki Gorenjskega muzeja Kranj so zaradi vojne vsa likovna dela iz stalnih razstav umaknili na varno v depoje in trezorje, zato so trenutno nekatere stene še prazne - a stvari se vsak dan spreminjajo, k sreči na bolje. V galeriji Gorenjskega muzeja sta bili minuli konec tedna odprti razstavi slikarja Karla Kuharja in kiparja Jožeta Eržena. L. M., foto: G. Š.

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

MIHA NAGLIČ

Sedem velikih in ena mala

Komu ni znana prisrčna podoba sedmih palčkov, ki si ogledujejo spečo Sneguljčico? Takega skorajda ni. Zdaj pa si zamislite sedem bogatih velikanov, kako nejevoljno motrijo malo, a prebujeno Slovenijo. Nakar se jim pridruži še en revni velikan in potrdi njihovo zaskrbljenost. - To, da je sedem malih zaskrbljenih zaradi ene velike, je nekako samoumevno; da se zaradi ene male jezi kar sedem velikih (in z njimi vsaj še eden), pa je prav čudno. Koga neki se bojijo? Menda ne kakega princa, ki bi jim jo vzel in si jo prisvojil kakor v pravljici?

Ko si vso stvar ogledamo pobliže, vidimo, da je čisto profana in prav nič pravljična. Bogati nočejo, da bi se na njihovih mejah dogajalo kaj takega, kar bi ogrozilo njihovo bogastvo. Na londonskem srečanju sedmih velikih in bogatih (G7), ki se jim je ob koncu pridružil še veliki, a revni Gorbačov, se je ponovno izkazal in potrdil njihov že prislovični egoizem. Samozavestno so ugotovili, da so uspeli tudi v teh časih ohraniti gospodarsko stabilnost svojih posesti in se ogniti novi recesiji. In dali vedeti, kako so pripravljeni storiti vse, da bi tako tudi ostalo. Svojeglavo dejanje male Slovenije je po njihovem nevarno predvsem zato, ker bi jo utegnil še kdo posnemati. Saj veste: Angleži imajo Severno Irsko, Španci Baske in Katalonce, Francozi Korziko... Tu so krizna žarišča na njihovih lastnih tleh. Nedaleč stran pa se zapleta še med Čehi in Slovaki, do kraja so napete razmere v Bosni, nerešeno ostaja albansko vprašanje na Kosovu, vojna pa že divja v srbskih kraji(na)h na Hrvaškem. Tisto, kar se dogaja ob Baltiku in za Kavkazom, ni tako daleč, da ne bi vznemirjalo.

V svetu, kjer se nekdaj razločeni deli vse bolj povezujejo v nove celote, se dandanašnji, ki je v znamenju integristov, vsi prej našteti prikazujejo kot nevarni odpadniki, secesionisti in "špilferderberji". Tako ni čudno, da je bila integralistična loža G7 še nedavno pripravljena podpreti vsakogar, tudi najbolj konzervativne in v včerajšnjem svetu zaostale unitariste, ki prevladujejo v sovjetskem in jugoslovanskem zveznem aparatu. Nakar se pojavita Gorbačov in Marković, stara lisjaka, in nastavita klobuk, rekoč: dajte denar in obvladali jih bomo, tako tiste, ki bi radi na svoje, kot tiste, ki bi zadeve še naprej reševali s tanki. A zdi se, da se je naposled tudi v tej maniri nekaj zataknilo; oba krotitelja ostajata praznih rok in z obetom: ko boste umirili žogo in se začeli pogovarjati, pa spet pridite.

Izkušnje so pokazale, da denarja ne kaže več posojati na dobro in preverjeno ime (primer Tito), saj se tako praviloma ohranja pri življenju tudi stare, a preživele strukture. Gorbačov v Londonu ni dobil niti dolarja gotovine. Dobil je le napotke in zagotovila: če uredite to in to, potem se obrnite na tega in tega...

"Vsi si želimo pomagati, da se prelivanje krvi in nasilje v Jugoslaviji preneha, toda rešitev morajo poiskati Jugoslovani sami. Mi lahko izrazimo svoje poglede na rešitev, vendar jih ne moremo vsiljevati, zato menim, da moramo počakati in videti, kako se bodo stvari tam razpletale." *Tako je ob koncu londonskega srečanja govoril britanski prvi minister John Major, ki bo naslednje leto dni predsedujoči v klubu velikih in bogatih. Če si "zgodovinski" sklep predsedstva SFRJ o umiku JNA iz RS, ogledamo v luči njegovih besed, se vse skupaj pokaže še bolj spodbudno. Zdi se, da se stvari vendarle razpletajo na pravi način, po poti sporazumevanja in miru.*

Ko je videla, da jo opazujejo budne oči velikih in bogatih, se je mačeha Jugoslavija odločila, da ne bo več tepla pastorke Slovenije. Ta je zdaj že "velika" in lahko gre na svoje. Vendar se pri tem ne sme ograditi od svojih "sestra" na jugovzhodu. Botra Evropa nas bo ocenila in poplačala po tistem, kar bomo hkrati z osamosvajanjem storili za umirjanje razmer in za spletanje konstruktivnih vezi na jugoslovanskih tleh. Zato nas tudi opazuje.

ČP GORENJSKI GLAS, Kranj

Cenjeni!

Sporočam Vam, da kljub "situaciji v domovini dobivam Vaš časopis zelo v redu in brez zamud! Še lepe pozdrave vsem v uredništvu!

Vaš naročnik

V Švici, 14. julija 1991
Martin Dolenc, c/o Klinik Beverin, Cazis, Švica

GORENJSKI GLAS

Ustanovitelj in izdajatelj: Časopisno podjetje GORENJSKI GLAS, KRANJ
Uredniška politika: neodvisni nestrankarski politično informativni poltednik s poudarkom na dogajanjih na Gorenjskem
Predsednik Časopisnega sveta: Ivan Bizjak
Direktor in glavni urednik: Marko Valjavec
Odgovorna urednica: Leopoldina Bogataj
Novinarji in uredniki: Danica Dolenc, Helena Jelovčan, Jože Košnjek, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Vilma Stanovnik, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl-Žlebir, Andrej Žalar, Štefan Žargi
Oblikovanje: Igor Pokorn
Tehnično urejanje: Ivo Sekne, Mirjana Draksler, Nada Prevc
Lektoriranje: Marjeta Vozlič; **Fotografija:** Gorazd Šinik
Tisk: Podjetje DELO — TČR, Tisk časopisov in revij, Ljubljana
Uredništvo: Moše Pijadeja 1, telefon: 211-860, 211-835, telefax: 213-163
Naročnine, uprava, propaganda, oglasi: Cesta JLA 16, telefon: 218-463, telefax: (064) 215-366
Mali oglasi: telefon: 217-960 — sprejemamo neprekinjeno 24 ur dnevno na avtomatskem odzivniku; uradne ure: vsak dan 7.—13.30, ob sredah do 16.30

Časopis izhaja ob torkih in petkih. Cena izvoda 17,00 din. Naročnina: trimesečni obračun; za drugo trimesečje 1991 412,50 din. Naročnina za tujino: 140 DEM oz. preračun v ostale valute, obračun enkrat letno. Oglasne storitve: po ceniku ČP. Časopis je oproščen plačila prometnega davka (Ur. L. RS 7/91).

Minister Miha Jazbinšek je odbornikom predlagal:

Če imate odpadke po nesreči, jih uporabite v svojo srečo

Jesenice, 22. julija - Burna razprava v jeseniški skupščini, saj minister Miha Jazbinšek ni držal besede in obljub, da bodo posebne odpadke odpeljali na novo lokacijo. Kljub zagotovilom, da bi na Jesenicah s predelavo odpadkov dobro zaslužili, so jeseniški poslanci zavrnili predlog in glasovali, da morajo odpadki do 26. junija zapustiti Jesenice.

Zbori občinske skupščine Jesenice so na zadnji seji z nekaj pripombami sprejeli predloge odlokov o komunalnih taksah, turistični taksi, o organizaciji upravnih organov, o odstranjevanju komunalnih odpadkov, priznanjih občine ter sprejeli lovsko-gospodarske načrte in analizo o zaposlovanju in kadrovskem razvoju. Izjemno ostra polemika med poslanci in ministrom za varstvo okolja in urejanje prostora Mihom Jazbinškom pa je bila ob razpravi o problematiki skladiščenja posebnih odpadkov v Železarni Jesenice.

Miha Jazbinšek je prišel na Jesenice s predlogom, naj bi **v Železarni z udeležbo tujega kapitala, kapitala firme in z denarjem ekološkega sklada Slovenije predelovali posebne odpadke. Železarna naj bi celo imela prednost pri licitaciji in monopol nad predelavo odpadkov. Sedanje odpadke naj bi do uvoza in obratovanja naprave za predelavo odpadkov tri mesece hranili v stari aglomeraciji. Investicijski stroški naj bi bili od 5 do 20 milijonov ameriških dolarjev. Minister je poslu napovedal trajen profit, saj recimo v Italiji dobijo od 1 tone predelave posebnih odpadkov kar 4.700 nemških mark.**

Dr. Božidar Brudar, predsednik skupščine občine, je dejal, da so bili odpadki že 3. julija pripravljeni za transport iz Železarne in da se zdaj nikakor ne pogovarjajo o nadaljnjih poslovnih odločitvah, temveč o usodi odpadkov, ki bi morali že zdavnaj zapustiti Jesenice. Predsednik občine je vztrajal, da odpadke takoj odpeljejo z Jesenic in zahteval, da mora minister Miha Jazbinšek zaradi neuresničenih dogovorov in obljub, odstopiti. Zahtevo po odpoklicu ministra Jazbinška je v imenu Liberalno-demokratske stranke podprl tudi **Anton Požar** in sicer zato, ker je bil transport nestrokovno prepeljan skozi vso Slovenijo in je obstajala nevarnost velike ekološke katastrofe. Tudi poslanec **Franc Avsenik**, krščanski demokrat, se je zavzel, da odpadki morajo z Jesenic.

Mile Crnović, poslanec SDP, je ugotovil, da ministrstvo ne more biti več enakovreden partner pri teh dogovorih in da je usmeritev občine v kovinsko-predelovalni industriji in turizmu. Da morajo odpadki z Jesenic, so se javno v skupščini zavzeli tudi **Miro Harej**, poslanec SDP, **Anton Miklič**, poslanec LDS, **Mitja Jelen**, poslanec krajevne skupnosti Sava, **Jože Šavor** in drugi. **Inž. Boris Bregant**, direktor jeseniške Železarne pa je poslance seznanil, da tovor ni primeren za daljšo hranjenje. Vsak dan se pri tovoru opravi okoli 500 ur dela, račun pa je že zdaj astronomski. Stroški hranjenja in varovanja bodo vsekakor višji, ko bi bil sežig teh odpadkov.

Minister Miha Jazbinšek je opozarjal poslance, naj se obnašajo racionalno in zagotavljal, da v Sloveniji ni lokacije, kjer bi bili lahko odpadki bolje predelani kot v železarni. Opozoril jih je, da na Jesenicah lahko s predelavo dobro zaslužijo, saj je dohodek predelave odpadkov letno lahko 4 milijone nemških mark. In na Jesenicah, kjer so socialni problemi hudi, bi bilo o tem vsekakor treba razmisliti.. Dejal je celo: »Če so odpadki tu po nesreči, jih porabite po sreči..«

Jeseniški poslanci se niso dali pregovoriti in vztrajali, da je predelava posebnih odpadkov na Jesenicah zadeva nadaljnjega dogovarjanja in poslovnih odločitev Železarne. Sklenili so, da posebni odpadki, ki so na železniških tirih Železarne, morajo najkasneje do 26. julija zapustiti Jesenice. Predloga o odgovornosti ministra in zahtevi po njegovem odpoklicu niso sprejeli. ● **D. Sedej**

Jeseniška skupščina naj bi na predlog komisije za volitve in imenovanja glasovala tudi o nekaterih novih direktorjih javnih zavodov: bolnišnice, Doma dr. Franceta Berglja, gledališča in delavske univerze. A po glasovanju celo tisti kandidati, ki so bili s strani komisije edini predlagani za direktorska mesta, niso dobili dovolj glasov, tako da bodo sedanji direktorji do nadaljnjega še naprej kot vršilci dolžnosti opravljali svoja dela.

Glasovanje o posameznih kandidatih je v skupščini potekalo kot burleska ali farsa. Skupščina je bila na robu sklepčnosti, zato je bil izid že vnaprej vprašljiv. Toda kljub temu se ob takem načinu izbire direktorjev poraja vrsta dilem, tudi moralne. Med kandidati so bili namreč tudi trije poslanci. Neprijeten je občutek, če si navzoč na javnem glasovanju o lastni kandidaturi, saj je več kot očitno, da prihaja do strankarskega dvigovanja rok in torej do politične opredelitve. Nihče ne oporeka družbenemu nadzoru nad javnimi zavodi, vendar pomeni takšen način izbire prej ali slej kadrovsko siromašenje. Kdo pa se bo še hotel prijaviti na direktorsko mesto, če lahko pričakuje javno skupščinsko diskvalifikacijo?

Tudi Ločani v vojni niso bili sami

Solidarni pobratimi

Škofja Loka, 22. julija - Škofja Loka je bila v Jugoslaviji pobratena samo z eno občino, Smederevsko Palanko v Srbiji. Odnose je po neuspelem "mitingu resnice" v Ljubljani enostransko prekinila palanška skupščina, od tedaj se pasivno obnašajo tudi Ločani, čeprav je, kot pravi sedanji loški župan Peter Hawlina, vsakršno povezovanje pametno.

Izrazov podpore v minuli vojni in prizadevanjih za popolno suverenost ter mednarodno priznanje slovenske države Ločani, resnici na ljubo, od nekdanjih dolgoletnih pobratimov iz Smederevske Palanke niso pričakovali. Zato pa so bili z njimi dosti bolj solidarni pobratimi iz italijanskih Sovodenj ob Soči, iz Medicine in iz Sel na Koroškem. Zlasti aktivni so bili občani Sovodenj ob Soči. Njihov občinski svet je 28. junija pozval italijansko vlado, naj upošteva spremembe v Jugoslaviji, prizna neodvisnost ter suverenost republik ter posreduje pri zvezni vladi za umik vojske z zasedenega slovenskega ozemlja. Resolucijo so občani Sovodenj med drugim poslali predsedniku ministrskega sveta Giuliu Andreottiju, predsedniku italijanske republike Francescu Cossigi, predsedniku deželnega odbora Adrianu Biasuttiju, predsedniku goriške pokrajine Ginu Saccaviniju, goriški prefekturi, županom goriške pokrajine, na slovenski strani pa predsedniku vlade Lojzetu Peterletu, predsedniku republike Milanu Kučanu, županu novogoriške občine in seveda vsem županom pobratenih občin.

Škofjeloški župan Peter Hawlina pravi, da je treba izkoristiti vse uradne in zasebne poti za to, da svet zve resnico o Sloveniji. Tako se je to soboto in nedeljo ponudila priložnost na Otoku na Vrbskem jezeru, kjer so se srečali predstavniki dežel oziroma mest iz nekdanjega freisinškega gospostva. Iz pobratene Medicine so pred dnevi dobili povabilo na družabni dogodek, ki so ga radi sprejeli, v odgovoru pa hkrati namignili, da vsakršna podpora Sloveniji iz tujine lahko pomaga k mirnemu razpletu dogodkov. Izraze podpore pošiljajo v Škofjo Loko tudi poslovni partnerji, prijatelji Slovenije v tujini. Eden od njih, Richard S. Di Nardo iz ZDA, je Petru Hawlini sporočil, da je predsedniku Busha, senatorje in kongresnike prosil, naj posredujejo, da se Jugoslovanske armade umakne iz Slovenije in naj pomagajo Sloveniji na poti osamosvojitve. ● **H. J.**

Sodelovanje naših občin

Izrazi podpore iz Beljaka in Trbiža

V jeseniški občini so bili pobrateni z Valjevom, vendar so že v prejšnjem skupščinskem mandatu prekinili vse stike. Zdaj sodelujejo s Trbovljami, navezujejo pa vedno tesnejše stike z nemškim mestom Nagold. Tako kot iz Nagolda so tudi iz Trbiža v času vojne dobili vrsto telegramov z izrazi podpore in ponudbami za pomoč. Občinski svet iz Trbiža, ki je še posebej solidaren z Jesenicami in Tolminom kot z obmejnima občinama, je pismo z zahtevo, da mora italijanska vlada čimprej priznati samostojno Slovenijo poslal tudi predsedniku pokrajine Furlanije - Julijske krajine, Benetkam in perfektu Vidma. Pomoč so Jesenicam ponudili tudi iz Beljaka, s katerim predsednik skupščine občine Jesenice **dr. Božidar Brudar** že nekaj časa navezuje vsestranske stike. Predsednik jeseniške občinske skupščine je zaradi hudih socialnih stisk v jeseniški občini tudi pisal na urade za delo občin Beljak, Celovec in Velikovec. V pismu jih je prosil za pomoč pri zaposlovanju tistih jeseniških delavcev, ki so ostali brez dela.

St. Moritz in Innsbruck med prvimi za sodelovanje

V radovljiški občini so že v prejšnjem mandatu prekinili stike s pobratenimi srbskimi občinami Brus in Svilajnac, listino o pobratenju pa so sicer v minulih letih podpisali tudi z Bujami. Kot nam je dejal predsednik skupščine občine Radovljica **Vladimir Černe** v radovljiški občini predvsem navezujejo vedno tesnejše stike v okviru akcije sodelovanja alpskih mest. Radovljiška občina je zelo aktivna v tej pobudi, da bi alpska mesta turistično čimbolj sodelovala, zato so dali pismeno pobudo, da bi se delegacije sestale in dogovorile za sodelovanje. Takoj so dobili pozitiven odgovor iz St. Moritza in Innsbrucka, od drugih mest pa odgovore pričakujejo v naslednjih dneh. Radovljiška občina si želi predvsem turistične povezave in izmenjave. Predvsem hotelirji iščejo nove povezave in sodelovanje. Zato je radovljiški predsednik pisal tudi londonskemu županu, že pa se je odzval župan iz bavarskega mesta Landshut. Radovljiška občina je tudi sicer zanimiva občina, tako turistično kot zgodovinsko, zato ni čudno, da predsednik skupščine sprejema razne delegacije: pred nedavnim sta se pri njem mudila dva novinarja uglednega nizozemskega časopisa HP De tijd, ki pripravljata reportažo o Sloveniji. ● **D. Sedej**

STRANKARSKE **NOVICE**

Politična in gospodarska samostojnost

Ljubljana, 23. julija - Liberalnodemokratska stranka Slovenije, Socialdemokratska unija Slovenije, Socialistična stranka Slovenije in Stranka demokratične prenove Slovenije organizirajo posvetovanje o gospodarski in politični strategiji delovanja Republike Slovenije v naslednjih mesecih. **Posvetovanje bo v četrtek, 25. julija, ob 10. uri v mali dvorani slovenske skupščine.** Sklicatelji posvetovanja predlagajo pogovor o naslednjih temah: aktualna gospodarska vprašanja, posebej tista, ki so se zaostrila ob osamosvojitvi in napadu na Slovenijo; določitev položaja slovenskega gospodarstva v novih razmerah in smeri delovanja; določitev aktivnejše vloge Slovenije pri reševanju jugoslovanske krize. ● **J. K.**

Srečanje invalidov

Kranj, julija - V soboto, 27. julija, ob 11. uri se bo v prostorih Gorenjskega sejma v Kranju začelo letošnje tradicionalno srečanje invalidov Društva invalidov Maribor in Kranja. Tokrat bo srečanje pomenilo množični mirovni shod invalidov. Organizatorji pripravljajo tudi krajši kulturni program. ● **D. D.**

Gorenjsko gospodarstvo zadnje dni usklaja prilive in odlive v druge republike

Dolgovi veliko večji od obveznosti

Podjetja iz drugih republik so gorenjskim dolžna kar petnajstkrat več kot gorenjska njim.

Kranj, 19. julija - Zastoji v plačilnem prometu med podjetji iz posameznih republik so vse večji, zatika se zlasti s Srbijo, od koder so prilivi najmanjši, gospodarska vojna pa se je razplamenela tudi na drugih "srbskih" območjih, slovensko gospodarstvo jo najbolj občuti v Bosanski krajini, kjer je enostranske ukrepe sprejela občina Banjaluka. Ker se stvari spreminjajo zelo hitro, je težko s podatki pojasniti, kaj se dogaja, saj so hitro zastareli, vendar pa je moč izluščiti napotek, da bi se morale republike na najvišji ravni dogovoriti za spoštovanje vsaj minimalnega pravnega reda, saj je zvezna vlada vse bolj nemočna in lahko le od strani opazuje gospodarsko vojno.

Na Območni gospodarski zbornici v Kranju zbirajo podatke, podjetja jim sporočajo svoje probleme, ki jih nato posredujejo centrali v Ljubljano. Za sredo, 24. julija, je sklicana seja upravnega odbora Gospodarske zbornice Slovenije, poleg predlogov zakonov o lastninjenju, denacionalizaciji in zadrugah je na dnevnem redu seveda tekoča problematika in gospodarstveniki bodo sami povedali, kako doživljajo gospodarsko vojno in kaj predlagajo.

Direktor Območne gospodarske zbornice v Kranju **Andrej Prislan** pravi, da bi potrebovali krizni center, kjer bi se zbirali vsi podatki, tudi o možnostih nadaljnjega poslovnega sodelovanja z drugimi republikami, center pa bi bil posrednik v primerih možnih kompenzacij. Lahko bi bila to zbornica, seveda pa bi moralo biti to dogovorjeno med republikami na najvišji ravni, saj bi v tem prehodnem obdobju le tako lahko stekle različne oblike kompenzacij, saj so zbornice kot strokovne institucije brez tega nemočne.

Kaj kdo lahko ponudi v zameno

Primer, kako bi podjetja s pomočjo gospodarskih zbornic lahko našla skupne točke, bolje rečeno poravnave, je Bosanska krajina. Ukrepi občine Banjaluke so prizadeli več slovenskih podjetij, pisali smo že o škofjeloški Jelovici in kranjski Savi. Andrej Prislav pravi, da je tudi gospodarska zbornica Bosne in Hercegovine takšne ukrepe ocenila kot nesprejemljive. Če bo razreševanje tovrstnih problemov dogovorjeno med republikama, bi obe zbornici lahko poskrbeli za pretok natančnih informacij, vseh tistih, ki so potrebne za osvetlitev medsebojnega trgovanja, svoje poglede bi posredovala prizadeta podjetja in zbornici bi imeli pregled, kaj kdo ponuja za medsebojno poravnavo.

Sedanji ukrepi, ki so jih sprejeli tudi v Banjaluki, so namreč zelo kratkoročnega značaja, ko bodo v teh poslovalnicah slovenskih podjetij izčrpali zaloge, se bodo znašli na realnih tleh in zastavilo se bo vprašanje njihovega preživetja, zato bodo tedaj veliko bolj pripravljeni na obojestranske rešitve. Zaloge pa jim bodo seveda pošle hitro...

Povračilni ukrepi so vprašljivi

Slovensko gospodarstvo ima v drugih republikah veliko bolj razvejano mrežo poslovalnih in enot kot podjetja iz drugih republik pri nas, saj je bila tržna ekspanzija slovenskega gospodarstva doslej veliko večja. Na Območni gospodarski zbornici v Kranju trenutno zbirajo podatke o poslovalnicah gorenjskih podjetij v drugih republikah, z njimi bomo lahko postregli v nekaj dneh. Že nekaj časa pa so znani podatki, kakšno premoženje ima celotno slovensko gospodarstvo v drugih republikah.

V Bosni in Hercegovini ima 375 poslovanic in 3 obrate, v Črni gori 67 poslovnih enot in 2 obrata, na Hrvaškem 1.315 poslovnih enot in 32 obratov, v Makedoniji 148 poslovnih enot in 2 obrata, v ožji Srbiji 561 poslovnih enot in 18 obratov, v Vojvodini 195 poslovnih enot in 4 obrate, na Kosovu 49 poslovnih enot in 1 obrat. Skupaj torej 2.710 poslovnih enot in 62 obratov.

Po podatkih SDK so zapadle terjatve 66 gorenjskih podjetij do podjetij iz drugih republik 30. junija znašale 2.324.578.000 dinarjev. Obveznosti 40 gorenjskih podjetij pa so znašale le 144.933.000 dinarjev. Podjetja iz drugih republik so gorenjskih torej dolžna petnajstkrat več kot gorenjska njim.

Po podatkih s 13. julija je imelo pri SDK 23 pravnih subjektov z Gorenjske blokirane žiro račune več kot 30 dni v 75 dneh, za 24 podjetij, odtega 6 družbenih, pa je SDK že predlagala uvedbo stečajnega postopka. Žiro računi so bili 13. julija blokirani v višini 340 milijonov dinarjev.

Obratna slika je precej skromnejša, saj imajo podjetja iz drugih republik v Sloveniji 690 poslovnih enot in 9 obratov: iz Bosne in Hercegovine 43 poslovnih enot, iz Črne gore 7 poslovnih enot, s Hrvaške 375 poslovnih enot in 5 obratov, iz Makedonije 21 poslovnih enot, iz Srbije 204 poslovne enote in 4 obrate, iz Vojvodine 38 poslovnih enot in s Kosova 2 poslovni enoti.

Že pri številu poslovnih enot in obratov je torej razmerje približno ena proti štiri v korist drugih republik, ker podatkov o vrednosti premoženja nimamo, seveda lahko le slutimo, da je razmerja morda še bolj neugodno za Slovenijo. Drugače povedano, veliko več nam lahko vzamejo kot mi njim, zato je seveda toliko bolj razumljivo, da zlasti v Srbiji to že počno.

Zato je razumljivo tudi stališče Gospodarske zbornice Slovenije, ki ni pristaš povračilnih ukrepov, temveč zagovarja dogovarjanje med republika in spoštovanje vsaj minimalnega pravnega reda, prepričana, da se bo v zaplenjenih poslovalnicah kmalu zastavilo vprašanje preživetja.

Gorenjski prilivi in odlivi uravnovešeni

Brskanje po podatkih o denarnih tokovih med republikami nas je privedlo do zanimive ugotovitve, da ima gorenjsko gospodarstvo zadnje dni bolj uravnovešene kot slovensko.

Glede na dnevno junijsko povprečje so bili 17. julija prilivi iz drugih republik v Sloveniji 55-odstotni, na Gorenjsko pa 57-odstotni, odlivi iz Slovenije pa 94-odstotni, z Gorenjske pa 55-odstotni. Podatki se seveda spreminjajo iz dneva v dan, vendar pa vsaj za nekaj julijskih dni nazaj velja, da so bili gorenjski odlivi in prilivi uravnovešeni. Po podjetjih je slika seveda lahko zelo različna, vsaj na splošno pa lahko rečemo, da je gorenjsko gospodarstvo znalo pripreti denarno pipico približno toliko, kot so jo v drugih republikah gorenjskemu gospodarstvu.

Še bolj se dnevno spreminjajo podatki o prilivih in odlivih v posamezne republike, vendar pa je moč reči, da so denarni tokovi najbolj blokirani s Srbijo. Glede na junijsko dnevno povprečje so bili 17. julija prilivi iz Bosne in Hercegovine na Gorenjsko 59-odstotni, iz Črne gore celo 104—odstotni (dan poprej pa jih ni bilo), s Hrvaške 84-odstotni, iz Makedonije 81-odstotni (prav tako so se zelo popravili), iz Srbije 12–odstotni (dan poprej le 4-odstotni, 15. julija pa 69-odstotni). Odlivi z Gorenjske pa so bili 17. julija v Bosno in Hercegovino 16-odstotni, v Črno goro 4-odstotni, na Hrvaško 83-odstotni, v Makedonijo 64-odstotni in v Srbijo 12-odstotni.

Na zbornici pa pripravljajo podatke o prilivih in odlivih po posameznih podružnicah SDK in po načinih pošiljanja. ● **M. Volčjak**

GOSPODARSKI KOMENTAR

MARIJA VOLČJAK

Kri in znoj

Slovenska država je rojena v krvi in znoju. Nove države običajno nastajajo tako, kar je seveda slaba tolažba za vse, ki so v minuli vojni izgubili najbližnje. Vojna je minila hitro, v splošno olajšanje, čeprav strah tudi po odhajanju jugoslovanske vojske še ni povsem minil, in na žalost posameznikov, ki se jim je zdela vojna prekratka in zaplembe preskromne. Preostane jim udejstvovanje v gospodarski vojni, ki se je že dodobra razplamenela, zmaga pa bo veliko težja kot v vojaški bitki, predvsem jo bo moč dobiti počasi, zelo počasi, z veliko razuma in znoja.

Začetki gospodarske samostojnosti Slovenije imajo šele nastavke, trenutne razmere so katastrofalne, napovedujejo zelo težko jesen. Proizvodnja je padala že vse letošnje mesece pred vojno, zdaj je problemov še več, kolektivni dopusti bodo le kratek predah pred nepregledno množico težav. Devizne turistične žetve letos ne bo. Brezposelnost še hitreje narašča, že jeseni lahko izbruhnejo socialni nemiri. Izvoz ne dosega načrtov, vse več je kooperacijskih poslov, ki deviz ne prinašajo, prihaja tudi do odpovedi naročil, predvsem pa tuji kupci pridno vračunajo v ceno večje tveganje. Slaba likvidnost je zaradi blokiranih plačil z juga še slabša, slovenska vlada je bila praktično že prisiljena sprejeti začasni moratorij za stečaje. Kdo bo poravnal vojno škodo, še ni jasno, zavarovalnica izključuje vojno škodo iz splošnega kritja, če ni bila s posebno polico krita tudi vojna nevarnost, kar denimo velja za Adriina letala.

Poseben problem so plembe premoženja slovenskih podjetij v drugih republikah, zlasti v Srbiji in deloma v Bosni, ki jim prav tako ni videti konca, saj v razpadajoči Jugoslaviji pravnega reda ni več. Kako naj tudi bo, če zvezna oblast mirno priznava kraje največjih razsežnosti, kakršen je bil lanski srbski vdor in nato črnogorski vdor v denarni sistem, ki kljub obljubam ni bil kaznovan, temveč z letošnjo projekcijo denarnih gibanj dejansko priznan.

Za povračilne ukrepe so slovenske možnosti manjše, saj je bilo slovensko gospodarstvo tržno veliko bolj ekspanzivno in ima številčno štirikrat več poslovalnic in obratov v drugih republikah, kot je njihovih pri nas, kar seveda pomeni, da bomo izgubili veliko več premoženja, in pretrganje poslovnih stikov bo težak udarec za Slovenijo. Poleg tega za povračilne ukrepe Evropa ne bo imela razumevanja, v njenem naročju pa bi bili radi čimprej. Evropo, bolje rečeno njen denar, zanima predvsem, kakšno je tveganje zanj. Če je preveliko, ga ni ali se umakne, če je dokajšnje, pridejo najbolj pogumni in tveganje pridno vračunavajo itd. Cilj, ki bi ga morali imeti nenehno pred očmi, tudi pri finančni pomoči, ki jo bomo nekaj let zanesljivo zelo, zelo potrebovali, je torej zmanjšanje rizičnosti Slovenije in v tej luči bi morali urejati tudi odnose z drugimi republikami.

PODJETJE ELPRO d.o.o.
LJUBLJANA

NAJAME POSLOVNI PROSTOR V CENTRU KRANJA, ZA OPRAVLJANJE AGENCIJSKE DEJAVNOSTI

PISMENE PONUDBE POŠLJITE NA NASLOV: ELPRO d.o.o., Tržaška 2, 61000 LJUBLJANA, tel.: 061/214-212 int. 385.

BPT Tržič dela neprekinjeno

Vseeno boljši obeti

Tržič, julija - Kot je znano, je s 15. majem 1991 v Bombažni predilnici in tkalnici Tržič izgubilo redno delo vseh 818 delavcev. Danes je tovarna spet živa, na delu je trenutno kar 510 delavcev. Delajo vsi oddelki, ne sicer s polno paro, toda redno, ponekod celo na tri izmene. Povpraševanje po njihovih kvalitetnih posteljninah in prtih je doma in v svetu še vedno veliko in teh blagovnih tokov ne smejo prekiniti. Prav to daje velike obete, da se bo tovarna spet postavila na noge in bodo sedanje minimalne osebne dohodke delavcev zamenjale poštene plače in redna delovna razmerja.

Delavcem je bilo obljubljeno, da jih bodo poklicali spet na delo, čim se bo pokazala potreba, vendar bodo delali pogodbeno. Vse kaže, da je tudi novo stečajno vodstvo storilo vse, da se proizvodnja obdrži, da se ne prekinejo blagovni tokovi doma in v tujini. Še vedno gre 60 odstotkov proizvodnje v izvoz, v Nemčijo, Italijo, Francijo, 40 odstotkov pa je ostaja na domačem trgu. Trenutno dela v tovarni 510 delavcev in to v vseh obratih, predilnici, tkalnici, oplemenitilnici in konfekciji. Zadnji vojni dnevi so posredno tudi njim prinesli precejšnjo škodo, cenijo jo na okrog 2 milijona DEM, kajti več njihovih delavcev je bilo vpoklicanih, del izvoza je bilo zaradi vojne onemogočenega, izgubili so nekaj večjih poslov, slabša je preskrbljenost s surovinami. Vendar proizvodnja ni zastala niti za en dan.

Povpraševanje po kvalitetnih tržiških damastnih prtih, nadprtih in posteljninah je v svetu in doma še vedno veliko, pripravljajo pa prav na tem področju tudi zanimive novosti, o katerih pa raje še molčijo. Trenutno imajo v konfekciji največ dela s šivanjem novih slovenskih zastav. Pravijo, da so njihove na trgu še posebej konkurenčne. Naj mimogrede povemo, da ima BPT še vedno svojo trgovino na Deteljici, pa tudi tovarniški diskont je odprt. ● **D. Dolenc**

Na oddelku predilniške konfekcije trenutno dela okrog 70 delavk. Še vedno od tu prihajajo najkvalitetnejše damastne posteljnine, vezene, pestro tkane, največ dela pa imajo te dni šivilje, ki šivajo nove slovenske zastave. - Foto: D. D.

Obseg proizvodnje še naprej pada

Kranj, julija - Po podatkih Zavoda za statistiko Slovenije je industrijska proizvodnja na Gorenjskem v letošnjih petih mesecih v primerjavi z enakim lanskim razdobjem padla za 12,4 odstotka, v Sloveniji pa za 8,9 odstotka.

Maja letos pa je bila industrijska proizvodnja na Gorenjskem za 1,1 odstotka manjša kot aprila in za 3,8 odstotka manjša glede na lanski maj.

Posebej zanimivi so podatki po devetih dejavnostih, ki na Gorenjskem predstavljajo več kot 90 odstotkov industrijske proizvodnje. V petih mesecih letošnjega leta se je glede na enako lansko razdobje povečala v štirih dejavnostih: v živilski industriji za 24,2 odstotka, v predelavi kavčuka za 14,4 odstotka, v proizvodnji električnih strojev in aparatov za 14 odstotkov in v proizvodnji končnih lesnih izdelkov za 4,1 odstotka.

Dokajšen padec obsega proizvodnje pa doživlja preostalih šest industrijskih dejavnosti, daleč največji je bil v črni metalurgiji, ki je bila manjša kar za 43,3 odstotka. Sledi predelava kemičnih izdelkov s 35,5-odstotnim padcem, proizvodnja tekstilne preje in tkanin s 31,7–odstotnim padcem, proizvodnja usnjene obutve s 19,3-odstotnim padcem, proizvodnja končnih tekstilnim izdelkov s 18,4-odstotnim padcem in kovinsko predelovalna dejavnost s 17,1-odstotnim padcem. ● **M. V.**

UGODNO - UGODNO - UGODNO

Elita E-moda,
Prešernova 14

hlače vseh vrst
samo
570,00 din

Elita

UGODNO - UGODNO - UGODNO

Praznik gasilcev na Jezerskem - S podelitvijo republiških, občinskih in društvenih priznanj ter gasilsko parado so v nedeljo na Jezerskem pod pokroviteljstvom Zavarovalnice Triglav d. d., Območne enote Kranj proslavili 80-letnico gasilstva v krajevni skupnosti Jezersko. Svečanosti so se udeležili predsednik kranjske občinske skupščine Vitomir Gros, predstavnik občine Železna Kapla, pobratenega društva Črna, predstavniki republiške in občinske gasilske zveze ter gasilskih društev v občini. Ob jubileju so gasilci proslavili tudi dva nova avtomobila; terensko vozilo TAM in komandno vozilo NIVA. Botra terenskemu vozila sta bila v nedeljo Ana in Peter Virnik, komandnemu vozilu pa Slavka in Marko Šinkovec. Na sliki: Po dopoldanski slavnostni seji društva se je popoldansko praznovanje začelo s parado in se potem nadaljevalo še ob Planšarskem jezeru. Več o praznovanju v Gorenjskem glasu v petek. - A. Ž.

Spominska svečanost - V krajevni skupnosti Kokra v kranjski občini, kjer so doslej 21. julija vsako leto proslavili krajevni praznik, so v nedeljo spominsko svečanost pri spominskem obeležju v Kokri pripravili domicilni odbor Kokrškega odreda in borci iz krajevne skupnosti Kokra. Slavnostni govornik na nedeljski spominski svečanosti je bil tajnik domicilnega odbora Kokrškega odreda Kranj Pavle Golob, udeležence pa je pozdravil tudi Jože Rezman, predsednik krajevne skupnosti Kokra. Jože Rezman nam je tudi povedal, da je po statutu krajevne skupnosti krajevni praznik še vedno 21. julij, vendar letos v krajevni skupnosti zaradi nedavnih vojnih dogodkov posebnih priprav na praznovanje ni bilo. - A. Ž.

Praznik koscev v Novi Oselici

Sovodenj, 23. julija - Turistično društvo Sovodenj pripravlja to nedeljo, 28. julija, z začetkom ob 15. uri, v Novi Oselici pri Sovodnju jubilejno dvajseto etnografsko prireditev "Praznik koscev". Člani društva bodo v programu prikazali košnjo, grabljenje in spravilo sena ter ročno nakladanje na voz. Po programu, ki ga bo vodila Milka Burnik, bo tekmovanje koscev. To bo letos drugačno od prejšnjih let, saj bodo v košnji sodelovale tudi ženske, v grabljenju pa moški. Po programu bo za ples in razvedrilo igral ansambel Braneta Klavžarja pod več kot sto let starimi lipami ob novem gorenjskem kozolcu. Prireditelji pa z veseljem tudi sporočajo, da se bodo obiskovalci praznika koscev letos na prireditev lahko pripeljali po pravkar na novo asfaltirani cesti. ● V. S.

Tečaj za voznike traktorjev

Naklo - Tečaj za voznike traktorjev, ki tam, kjer ga organizirajo, traja običajno kar nekaj mesecev, so v organizaciji krajevne organizacije RK Trstenik v kranjski občini in Avtomoto društva Kranj končali v štirinajstih dneh. Teoretični del priprave za izpit je deset mladih fantov iz Gorič, Trstenika, Bašlja in Povelj imelo v zadružnem domu na Trsteniku štirikrat na teden v popoldanskih urah, praktični del in izpit pa so opravljali minulo soboto v Naklem. **Marjan Pivk** iz Avtomoto društva Kranj, ki je vodil tečaj, je povedal, da je krajevna organizacija RK Trstenik znana kot zelo dober organizator tovrstnih tečajev. **"To je bil že peti tovrstni tečaj, ki so ga organizirali na Trsteniku. Vsa pohvala pa velja predsedniku RK Trstenik Petru Staretu."** Seveda pa gre zahvala za to, da so tečaj opravili tako rekoč v rekordnem času v teh poletnih in dopustniških dneh, tudi Avtomoto društvu Kranj oziroma sekretarju društva ter občinski izpitni komisiji. Milan Pivk, ki je vodil tečaj na Trsteniku, je v soboto tudi povedal, da Avtomoto društvo Kranj tovrstne tečaje za traktoriste organizira tudi sicer po krajevnih skupnostih oziroma v središčih, kot so Križe, Naklo, Šenčur pa tudi Cerklje. Edini pogoj je, da se zbere dovolj velika skupina interesentov. ● A. Ž.

Drugi del v Kamni Gorici

Prva otvoritev po vojni

Kamna Gorica, 22. julija - Potem ko so v prvem delu obnavljanja lokalne ceste v Kamni Gorici v radovljiški občini ob prostovoljnem delu krajanov trajala dela za ureditev 150 metrov dolgega odseka od začetka vasi do Skalarjevega mostu le okrog 14 dni, so minulo soboto svečano odprli tudi prenovljeni drugi odsek ceste od mostu do lipe sredi vasi. Tudi ta 260 metrov dolg odsek so urejali podobno kot prvega, posebnost pa je, da "smo ga začeli urejati pred vojno, delali potem tudi med njo in ga končali po vojni", je v soboto na otvoritvi rekel predsednik sveta krajevne skupnosti Janez Cengle.

Obnovljen odsek, kjer so najprej odstranili dotrajani asfalt in potem cestišče poglobili za 20 do 60 centimetrov, je svečano odprl predsednik, radovljiške občinske skupščine Vladimir Černe, ki je omenil, da je to objekt, ki ga v občini odpirajo po vojni. Sredstva za ureditev tega odseka so na podlagi referendumskega programa s samoprispevkom zagotovili v krajevni skupnosti, "pomagala" pa je tudi občina. Krajani v tem delu vasi pa so razen tega naredili še okrog 1155 prostovoljnih delovnih ur. **"Največ dela je bilo z izkopom materiala pod starim asfaltom in pri odvodnjavanju meteornih voda, ki so jih lastniki hiš ob cesti speljali v potok,"** je povedal **Andrej Potočnik,** ki je v drugem delu uresničevanja referendumskega programa oziroma urejanja ceste skozi vas vodil dela.

Janez Cengle, predsednik sveta krajevne skupnosti Kamna Gorica, ki je na otvoritvi poudaril, da je tako z delom krajanov in s pomočjo občine končan drugi del akcije, pa je tudi napovedal, da jih zdaj čaka še tretji del. To je okrog 300 metrov dolg odsek od lipe do konca vasi. Čeprav bodo tudi pri tem odseku vezani predvsem na denar iz samoprispevka, je izrazil upanje, da bodo tako kot pri prvih dveh odsekih tudi pri zadnjem, ki je sicer daljši, vendar pa precej lažji in manj zahteven, uspeli.

Tudi tokrat so za svečan zaključek del poskrbele gospodinje iz tega dela vasi, ki so pod lipo pripravile pravo veselico; celo zavrteli so se na novem asfaltu. Na mostu, kjer je predsednik občinske skupščine Radovljica **Vladimir Černe** prerezal trak, svečanosti pa je prisostvoval tudi predsednik izvršnega sveta občine **Jože Resman,** je hudomušno pesmico tudi tokrat povedala **Marica Pogačnik.** Svečanosti po končanem delu pa se je udeležil tudi **Rado Drobič,** ki se je ob prvi otvoritvi "obvezal", da bo brezplačno "preštrihal" most, če se bo akcija nadaljevala. Seveda je tudi Rado držal besedo. Povedal je, da je barvo za most dal Jelplast iz Kamne Gorice. Sicer pa je zahtevnejša gradbena dela na cesti opravil SGP Gorenje Radovljica, Plamen iz Krope je krajanom odstopil tovornjak, strokovno pa so dela vodili in položili nov asfalt delavci Cestnega podjetja Kranj. ● A. Žalar

Drugi del ceste v Kamni Gorici, ki so ga podobno kot prvega z delom in denarjem urejali krajani, je odprl predsednik radovljiške občinske skupščine Vladimir Černe.

Danes bodo v Tržiču odprti vsi vrtci

Negotovo leto tudi za najmlajše

Tržič, julija - Zaradi težkih gospodarskih in socialnih razmer so starši iz tržiških vrtcev izpisali čez 200 otrok. Presežek delavcev se zato nakazuje tudi v vrtcih; problem bodo skušali premostiti z novimi programi dela v vrtcu.

Tilka Jan, direktorica VVO Tržič: "Težave tržiškega gospodarstva so se takoj odrazile v vrtcih. Pred poletjem je bilo izpisanih več kot 200 otrok, tako da se pojavlja tudi presežek delavcev." - Foto: D. D.

Za dva oddelka manj otrok

"Vsako leto je bil v času kolektivnih dopustov odprt le en vrtec," pove direktorica Vzgojnovarstvene organizacije Tržič Tilka Jan, "letos pa sta kar dva, Palček in Grad. Do spremembe je prišlo zato, ker predilnica, kljub temu da je v stečaju, pogodbeno dela in nima kolektivnih dopustov. Starši, ki so spomladi otroke odjavili, so jih zdaj, ko so se zaposlili pogodbeno, znova prijavili. Dela tudi nekaj oddelkov v Peku. Vsekakor pa se nam obeta negotovo leto in že danes predvidevamo, da bomo imeli jeseni 2 oddelka otrok v Tržiču manj; za dobre pol oddelka manj jih bo v Križah in 1 oddelek manj v Gradu. Skupine bodo dobro zasedene, ponekod še celo nad normativom, a otrok za nov oddelek verjetno ne bo."

Kako zaposliti kadrovske presežke

"S tem problemom se nam bo pojavil tudi presežek delavk. Bila so leta, ko smo imeli po šest, sedem delavk hkrati na porodniškem dopustu, zato smo jih morali zaposlovati več, zdaj so pa ta leta mladih družin mimo - trenutno imamo le eno delavko na porodniškem - in ob novih gospodarskih razmerah se soočamo s presežkom delavk. Dvema varuhinjama bomo poskusili dokupiti leta, sicer pa bomo skušali pridobiti starše za dodatne dejavnosti vrtcev: za otroke, tudi mlajše, ki so v domačem varstvu, bomo ponudili 2-krat tedensko po 3 ure bivanja v vrtcu, da se otrok navadi na družbo vrstnikov že pred šolo, da ima večjo možnost za razvoj nekaterih sposobnosti, ker ima pač v vrtcu na voljo več didaktičnega materiala in strokovno vodstvo. Po junijskih cenah bi starše to stalo na mesec 250 din. Ponudbe bomo poslali na domove. Kdor bo pač hotel, bo otroka lahko vpisal. Sprejemali bi tudi 5-letne otroke, če jih ne bo dovolj, pa še 4-letne. Več pestrosti bomo vnesli tudi v "interesne kotičke", kjer se otroči seznanjajo z rastlinstvom, živalstvom, likovno dejavnostjo, itd. Usmerjali jih bomo po njihovih nagnjenjih, željah.

Podobno rešitev iščemo tudi za Osnovno šolo Podljubelj, kjer je v malo šolo prijavljenih le 7 otrok. S starši se bomo skušali dogovoriti, da bi 3-krat na teden vključili v malo šolo tudi mlajše otroke, tako da bi dobili skupino 15 do 20 otrok. Te "Cicibanove urice" naj bi potekale čez vse leto. Veliko lažje bo tako, kot otroke voziti v Tržič."

Varnost zagotovljena le v Palčku

Tako skušajo presežek delavk reševati v Tržiču, kako bodo uspeli, se bo videlo kasneje. Čez poletje so pripravljeni jemati v varstvo tudi starejše otroke (do 10. leta), ki ostajajo doma brez varstva. Prav zadnji nevarni dnevi, ko so grozili zračni napadi, se je nekaj staršev odločilo za takšno varstvo otrok. Vrtec Palček ima namreč edini pravilno urejeno in zanesljivo zaklonišče. Če bi grozile nove nevarnosti, bodo oddelke iz vseh vrtcev preselili v Palčka in tega bolje izkoristili; stisniti bi se morali, za varstvo prirediti tudi telovadnico, jedilnico in druge prostore. Bolje tako, kot otroke izpostavljati nevarnosti: vrtec Križe in Deteljica sta povsem brez primernega prostora za zaklonišče.

Trenutno je v vrtcih na Gradu in v Palčku v varstvu okrog 100 otrok, medtem ko jih je bilo včasih, ko so bili ta čas v vsem Tržiču kolektivni dopusti, le po 25, 30. Zato so morali nekaj delavk potegniti z dopustov. Danes, v torek, 23. julija, pa bodo odprti vsi tržiški vrtci, razen oddelka v Lomu, ki bo začel z delom 2. septembra. ● D. Dolenc

Srečanje zadružnic na Blegošu

Poljane nad Škofjo Loko, 23. julija - Aktiv kmečkih žena Javorje in Poljane pri škofjeloški Kmetijski zadrugi ta konec tedna spet pripravljata tradicionalno srečanje zadružnic na Blegošu. Srečanje bo v nedeljo, 28. julija, kulturni program, v katerem bodo s svojimi prispevki sodelovale tudi zadružnice in zadružniki, pa bo ob 12. uri na vrhu Blegoša. V senci gozdička ob koči bo poskrbljeno za hrano in pijačo (tudi iz kmečkih peči), za kar se bodo trudile žene zadružnice iz zadružnih enot Javorje in Poljane. Na srečanje so še posebej vabljene kmečke ženske iz škofjeloške občine in Gorenjske, na Blegoš pa je moč priti preko Hotavelj in Leskovice, preko Javorja in Žetine ali prek Črnega Kala. ● V. Stanovnik

Najlepši čas dneva - almira

30 % SEZONSKO ZNIŽANJE PLETENIN

OD 20. JULIJA DO 3. AVGUSTA 91

V PRODAJALNAH ALMIRE V:

- RADOVLJICI
- GRMIŠČAH
- PRISTAVI NA BLEDU
- BOHINJU
- JESENICAH
- KR. GORI

Kaj vse je razkrila minula vojna?

VARNOST KULTURNE DEDIŠČINE

Kranj - Najbrž je marsikdo opazil, da so minuli dneh na nekaterih stavbah, ki sodijo v okvir tako imenovane kulturne dediščine, izobešali velike bele zastave z modrim znakom kot za označevanje stavb predpisuje haška konvencija. Zavihrale so z ljubljanskih galerij, magistrata in drugih pomembnih stavb, Škofjeločani pa jo lahko vidijo vihrati tudi s stolpa Loškega gradu.

Omenjene modrobele oznake pa imajo že nekaj časa kulturnozgodovinske stavbe v Kranju, zato se verjetno niso odločili za dodatno in na daleč ter tudi iz zraka vidno označevanje teh stavb kot drugod. Sicer pa se v tako negotovih časih, kot so vojne razmere, lahko tudi vprašamo, ali ni to tudi dodatno pomagalo nasprotniku pri izbiri cilja za napad. Da takšno razmišljanje ni kar tjavdan, kažejo tudi posledice škode na kulturnozgodovinskih objektih predvsem v vzhodnih krajih Slovenije. Na to opozarja tudi apel muzealcev, kritikov in umetnostnih zgodovinarjev z dne 18. julija letos, v katerem ugotavljajo, da "razrušeni in poškodovani spomeniki pričajo, da se oblastniki niso držali pravil in svojih podrejenih niso seznanili s haško konvencijo, kar je za Evropo na pragu enaindvajsetega stoletja nezaslišan barbarizem". S konvencijo, ki jo je podpisala tudi Jugoslavija, obvezuje pa tudi republiko Slovenijo, bi morale podpisnice preko vojaških pravilnikov ali vojaških navodil seznaniti svoje oborožene sile že v mirnem času - da namreč spoštujejo kulturo in kulturne dobrine vseh ljudstev.

Na Gorenjskem na srečo vse večje kulturne institucije niso utrpele med junijsko vojno nobene škode, po doslej znanih podatkih do tega ni prišlo niti na stavbah odmaknjenih iz centrov. Druga stvar pa seveda je, kaj se lahko primeri s predmeti in dokumentacijo, ki so jo ponekod prenesli na varnejša mesta - že zato, ker je pri vsakem prenašanju umetnin oziroma drugih redkih in pomembnih predmetov določen odstotek tveganja.

V Gorenjskem muzeju Kranj so v dneh, ko so mesto preletavala letala in so ljudje hiteli v zaklonišča, sneli z zidov zbirko starih mojstrov, stalno likovno zbirko, pospravili kulturnozgodovinsko dokumentacijo v pločevinaste zaboje in jih prenesli v kleti. Najbolj dragocene slike so sprejeli tudi v trezor Ljubljanske banke, ki je muzeju takšno varovanje zagotovila brezplačno za tri mesece. Zdaj se je seveda izkazalo, kako bi Gorenjski muzej potreboval urejeno klet v Mestni hiši, za katero so že zdavnaj pripravljeni načrti, prošnja za dodelitev potrebnih sredstev pa tudi čaka najmanj dve leti. Tudi pločevinastih zabojev za dokumente, fototeko in kartoteko je imel muzej najmanj za polovico premalo. Skratka stvari, ki so nujne v primerih požara, potresov in podobnih nesreč, so zdaj v primeru vojne več kot zgovorno stopile v ospredje. Tudi skladišče muzealij, ki ga ima muzej izven mesta, nima urejene kleti, sicer trdne in obokane, zato trenutno ni uporabna. Stavba je tudi predvidena kot rezervna lokacija za delo muzealcev, vendar je v te namene neuporabna, saj nima potrebnih vodovodnih in drugih napeljav. Skratka, v Gorenjskem muzeju so na primeru junijske vojne ugotavljali, da lahko le

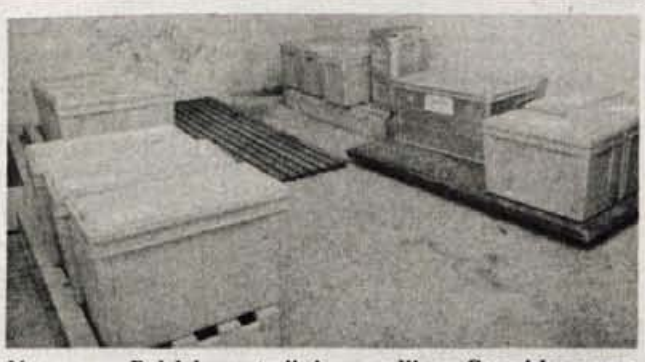

Na varnem - Del dokumentacije in muzealij so v Gorenjskem muzeju odnesli v kleti. Foto: Gorazd Šinik

deloma poskrbijo za kulturno dediščino, ki jo hranijo. Te dni že postopoma nosijo nekatere zbirke nazaj na njihova stalna mesta iz kleti, kjer je prevlažno za daljše varovanje in z drugih mest, medtem ko bodo nekatere predmere, kot že rečeno, še naprej pustili v varstvu bančnih trezorjev. Pri tem pa so seveda povsem nemočni, da so nekatere dragocene umetnine v Kranju, ki sicer niso v njihovem varstvu niti v njihovih stavbah, popolnoma nezavarovane pred vojnim napadom in tudi ne pred vsako drugo nevarnostjo.

V najbolj nevarnem času so panjske končnice v Čebelarskem muzeju v Radovljici sneli in jih prenesli na varno. Zdaj so sicer nekatere spet obesili v zbirko, ki pa bo še nekaj časa okrnjena, saj končnice potujejo po razstavah v tujini, del pa so jih poslali na fotografiranje za dokumentacijo. Še najmanj skrbi so imeli z ohranjanjem kovaške zbirke v Kovaškem muzeju v Kropi, medtem ko je bil Muzej NOB v Begunjah do minule sobote zaprt. Do nadaljnjega je zaprta tudi zbirka v muzeju Tomaža Godca v Boh. Bistrici.

Za zbirke in muzealije v Loškem muzeju nimajo rezervne lokacije. Zato so nevarne vojne dneve skušali obdržati mirne živce in predmetov niso odnašali na druga mesta. Če bi kazalo na najhujše, bi se lotili selitve nekaterih zbirk na primer cehovske zbirke in nekaterih redkih predmetov, medtem ko jim je seveda jasno, da najdragocenejšega kulturnega spomenika v muzeju - rezljanega dražgoškega oltarja niti ne bi mogli spraviti na varno. Muzej je bil zato ob njihovi stalni prisotnosti tudi odprt, čeprav ne takrat in tudi zdaj še ni obiskovalcev. Imajo pa seveda vso dokumentacijo muzealij tako negativov kot pozitivov urejeno in varno hranjeno v kovinskih zabojih. Vojne razmere pa so bile seveda priložnost za razmišljanje, kako slabo varovana - proti različnim nevarnostim - je stavba Loškega muzeja. V njem ne bi našli nobenega javljalca požara, ni televizijskih kamer v prostorih in še marsičesa drugega ne, kar bi zaman iskali tudi po drugih hišah kulture na Gorenjskem. Računalniki in video tehnika v nekaterih kulturnih hišah so seveda krasna stvar, za varovanje narodnega blaga pa te hiše, ki imajo probleme celo, kadar morajo zamenjati razbito steklo v oknu, niso sposobne narediti dosti več kot nič. ● **Lea Mencinger**

Galerija Mestne hiše

KIPAR IN SLIKAR

Kranj - Bistvena lastnost, ki opredeljuje umetniško delo akademskega kiparja Jožeta Eržena, je zavezanost figuraliki in predmetnemu svetu, kajti vsaj za kiparski delež njegovega ustvarjalnega snovanja lahko rečemo, da je Erženov likovni pogled usmerjen predvsem k sintetiziranju odmevov izkušenj kubizma, ekspresionizma, konstruktivizma in drugih umetnostnih gibanj 20. stoletja. Ne zanima ga analiza, temveč podoživljanje likovnih prvin in izraznih postopkov modernističnih umetnostnih smeri, ki so se tako še enkrat v avtorsko prepesnjeni obliki pojavile v našem času.

Svoje, v enakih razpoloženjskih tonih uglašene plastike ustvarja z zanj značilnim načinom plastičnega modeliranja in gradnje volumnov v žgani glini, mavcu in bronu. Glina kot karakteren, iz zemlje iztrgan, živ, topel in hkrati voljan kiparski material terja od kiparja največjo možno mero posluha in je zato zanj hkrati material in tudi svojevrsten izziv. Morda je prav zaradi tega osnovna likovna misel Jožeta Eržena v kiparstvu danes posvečena upodabljanju ženskega akta, ki pa se ga ne loteva v reprezentativnem in realističnem smislu. Pojmuje ga kot specifično, primarno obliko, iz katere bolj z emotivnimi kot z razumskimi referencami na napol pretekle smeri kiparskega ustvarjanja izpeljuje svoje kompozicijske, plastične in prostorske rešitve.

Ženske akte s stiliziranimi, zaobljenimi, zrelimi in plodnimi oblinami oblikuje v najrazličnejših pozah in položajih telesa. Njegov pristop k motiviki ženskega akta je namreč zavestno erotičen in senzibilen. Nekatere izmed telesno nabreklih figuric, ne glede na to ali so monumentalnejše ali pa jih je kipar kot nekatere kiparske miniature ustvaril v objemu svoje dlani, izdaja nekakšen občutek težnosti in brezčasnosti, saj so zasnovane zavestno arhetipno preprosto in skorajda idolsko, tako da bi jih morda lahko primerjali kar z izrazno do skrajnoti napetimi kipci boginj plodnosti iz prazgodovinske dobe. Za drugače manj pregledno oblikovane volumne drugih plastik pa se zdi, da je njihova zunanja robustno oblikovana lupina zgolj odraz ali nasledek nekakšnih podpovršinskih vrenj ali napetosti, ki se skrivajo v osrčju kipcev in so močnejši od kiparjevih posegov v sicer gibek in prožen material gline. Povrhnjica teh kipcev, ki je obogatena s kovinsko učinkujočo modrikasto patino in s številnimi grafičnimi vrezi, zarezami, vdrtinami, odtisi in razpokami, ki predstavljajo sledi postopka kiparjeve modelacije kipa, kar sama po sebi vabi k povezavi taktilnih in vizualnih učinkov.

Zadnja leta se je Jože Eržen začel intenzivneje ukvarjati tudi s slikarstvom in risbo. Tako kot se je odločil, da bo ustvarjal svoje kipe polnoplastično, je začel sprva dosledno zapolnjevati površino svojih platen z intenzivnimi barvnimi namazi. Iskanje optimalnih razmerij med zapisom, študijo in končnim izdelkom, med risbo in barvo ter med linearnostjo in ploskovitostjo ga je privedlo do spoznanja, da je pravzaprav celoten način njegovega slikarskega izražanja zgrajen na liniji, ki lušči motiv iz nevtralnega ozadja in mu hkrati daje telesno plastičnost, in je torej grafičen.

Damir Globočnik

Galerija Prešernove hiše

BREZČASNOST, SAMOTA...

Kranj - V subtilnih in intimnih delih, ki jih s posebno, samo njemu lastno tehniko Karel Kuhar ustvarja v zadnjih nekaj letih, smo lahko spoznali izredno občutljivo in hkrati močno umetniško osebnost. Karel Kuhar je namreč izpolnil nalogo, ki so jo zmožni le še redki slikarji; slikati brezčasnost, samoto, sanje in tišino.

Kar nekako otipljiva avtorjeva duhovna angažiranost oziroma težnja po poduhovljenosti njegovih del sta opazni tako v izboru irealnih, večpomenskih motivov kot v samem načinu tehničnega pristopa do njih. Motivi iz zakladnice umetnikove občutljivosti in dojemljivosti za utrip narave in skritih moči, poosebljenih v njej, ki jih včasih lahko prepoznamo, drugič pa nam le-ti za vedno ostanejo uganka, nam ne posredujejo nobene posebne narativne informacije razen močne sugestije na neko zunajčasovno in zunaj, predmetno hkratno prisotnost večnosti in minljivost vsega, kar se zdi umetniku pomembno v tolikšni meri, da bi lahko vnesel v svoje slike. Odzivati se na nejasna "Duhovna in kozmična" občutja in slutnje pomeni za Karla Kuharja zavedati se, živeti in se ravnati v skladu s pravili narave.

Svet, ki ga slika Karel Kuhar ni realen, temveč oseben, hermetičen in le iluzoren. Palače in svetišča, ki jih je razžrl in pobelil pesek, čudna bitja (morda bogovi), ki prebivajo v njih, detajli cerkvenih oltarjev, portalov in oken, skozi katera proseva bleda luna, školjke in fosilni ostanki - to je le del umetnikovih sporočil, ki jih zapisuje na kamniti strukturi podobno površino svojih listov. S takšnimi motivi, ki pričajo o večni prisotnosti arhajskega, preteklega v današnjem času in njunem vplivu na sedanjost, je umetnik stkal mrežo med preteklostjo in prihodnostjo svoje individualne eksistence in osebnega ter umetniškega razvoja.

Karel Kuhar v svoja otožna duhovno-simbolična dela uvaja samoto, zato so podana v hladnih, tihih tonih. S tiho osebno meditativnostjo obarvani "Utelešeni okameneli odmevi" slikarjevih misli in razpoloženj nam tako nudijo vtis umirjene sanjske negibnosti. Kot premor med dvema tonoma v glasbi ali kot neka utišana melodija, ki je odzvenela v gluhem in oledenelem prostoru, v katerem sta se spojila sen in budnost in ukinile meje irealnega in realnega, sevata iz del Karla Kuharja grozeča praznina in veliki hlad. Avtorski napori Karla Kuharja so tako usmerjeni k vizualnim ponazoritvam stanj duha; skratka prizadeva si za likovno afirmacijo metafizičnega, ki biva zunaj (ali v njegovem primeru znotraj) upodobljenih predmetov.

Damir Globočnik

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava likovnih del *Jožeta Eržena.* V Prešernovi hiši razstavlja slikar *Karel Kuhar.* V stavbi Gorenjskega muzeja v Tavčarjevi ulici je odprta razstava *Življenje na listkih.* V galeriji Bevisa je vsak dan, razen sobote in nedelje, med 15. in 19. uro odprta razstava del *Janeza Boljke.*

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je na ogled skupinska razstava likovnih del članov Relika iz Trbovelj in Dolika z Jesenic.

VRBA - Prešernova hiša je odprta od 13. do 19. ure, ob ponedeljkih je zaprta.

DOSLOVČE - Finžgarjeva hiša je odprta v ponedeljek, sredo in nedeljo med 10. in 17. uro.

KRANJSKA GORA - Liznjekova hiša je odprta vsak dan, razen ponedeljka, med 10. in 12. uro ter med 15. in 19. uro.

RADOVLJICA - V knjižnici A. T. Linharta bodo danes, v torek, ob 19.30 predvajali *dokumentarne posnetke* z občinske svečanosti ob osamosvajanju Slovenije in posnetke s koncerta argentinskega zbora Gallus. V fotogaleriji Pasaža radovljiške graščine je na ogled *drugi del letne razstave fotografij* radovljiškega Foto kino kluba. V galeriji Šivčeve hiše so na ogled slike *Ejti Štih de Fernandez de Cordova* iz Bolivije: razstava je na ogled vsako popoldne, ob sobotah in nedeljah tudi med 9. in 11. uro, popoldne pa med 17. in 19. uro.

ŠKOFJA LOKA - Groharjevi galeriji razstavljajo *Franc Rant, Lojze Tarfila in Stane Žerko.* V galeriji Fara razstavlja slikar *Gregor Nartnik.* V knjižnici Ivana Tavčarja razstavlja linoreze *Agata Trojar.* Zbirke Loškega muzeja so odprte vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure.

RADOLŠKO POLETJE 91

Radovljica - Čas je za poletne kulturne prireditve, so sklenili pri radovljiški Zvezi kulturnih organizacij in za ta konec tedna pripravili kar dve. Prva bo v petek, 26. julija, ob 21. uri in sicer v gostilni Kunstelj v Radovljici. Ansambel Strune iz Zasipa bo pripravil koncert slovenskih pesmi. Na citre bosta igrali Francka in Cirila Pogačnik.

Naslednji dan, v soboto, 27. julija, ob 20. uri pa bo na prireditvenem prostoru Za goro v Ribnem pri Bledu večer z Bohinjskimi predicami in Moškim pevskim zborom Viharnik iz Ribnega. Bohinjske predice iz KUD Triglav Srednja vas bodo prikazale bohinjske običaje ob preji v besedi in pesmi, domači pevci pa bodo peli ljudske. V primeru slabega vremena bo prireditev v Zadružnem domu v Ribnem.

FS ISKRA V ITALIJI

Kranj - Folklorna skupina Iskra, pokrovitelj je podjetje Iskra Števci, je sredi minulega tedna odpotovala na mednarodni folklorni festival v italijanskem Cori di Latina. Festivala se poleg kranjske folklorne skupine Iskra, ki zastopa Slovenijo, udeležujejo še skupine iz Francije, Grčije, Kitajske, Poljske in Portugalske. Za ta festival je slovensko skupino izbral CIOFF, mednarodna zveza organizatorjev folklornih festivalov, ki deluje v okviru UNESCO.

Novo pri CZ

GRADOVI

Pri Cankarjevi založbi je v zbirki Slovenska dediščina izšla že četrta knjižica z naslovom Gradovi Ivana Stoparja.

Na manj kot stotih straneh prinaša knjižica manjšega formata slike in opis 84 gradov na Slovenskem. Dodan je tudi zemljevid z vrisanimi točkami, kjer je najti ohranjene gradove ali pa le njihove ruševine. Knjižica je zato zanimiv zgodovinski vodnik za vsakogar, ki se zanima za te vrste kulturno dediščino, ki v naših krajih priča o času in zgodovini. V krajšem uvodu avtor zgoščeno opisuje obdobja, v katerih so gradovi nastali, njihov vek in sedanje stanje. Knjižica je bila seveda premajhna za vse gradove, kar jim poznamo pri nas, zajema nekako polovico vseh, vsekakor pa so predstavljene vse najpomembnejše stavbe in morda tudi najzanimivejše, vsaj po avtorjevem izboru. Vsekakor je v knjižici dovolj podatkov, ki spodbujajo k obisku, če že ne k poseganju po dodatni in obširnejši literaturi o gradovih pri nas.

V zbirki Slovenska dediščina so poleg knjižice o gradovih doslej izšle: Plečnikova Ljubljana Petra Krečiča, arheološka najdišča avtorjev Timoteja Knifica in Draga Svoljška ter Tadeja Brateta Tehniški spomeniki. ● **L. M.**

PISMO BREZ PISAVE

Ljubljana - V novem atriju Narodnega muzeja v Ljubljani je odprta zanimiva razstava Pismo brez pisave - Arheologija o prvih stoletjih krščanstva na Slovenskem. Razstavo so pripravili v arheološkem oddelku Narodnega muzeja, gradivo pa sta med drugimi prispevala tudi Gorenjski muzej Kranj in Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Kranj. Milan Sagadin z Zavoda pa je tudi avtor in pisec ene od obeh nosilnih razprav v katalogu, ki spremlja razstavo. Avtorji so temo predstavili nadvse zanimivo, saj so se posameznih zgodovinskih obdobij lotevali tako, da so se kar najbolj izogibali tipološkemu ali celo le estetskemu poudarjanju razstavljenih muzealij; predstavili so jih v okoljih in zvezah, v katerih so bile uporabljene nekdaj. V okviru razstave so po izvirnih in arheološko dokazanih predlogah postavili tudi poznoantično in zgodnjesrednjeveško cerkev v naravni velikosti. Razstava sodi v vrsto preglednih razstav, ki jih Narodni muzej v Ljubljani že nekaj let zapored namenja domačemu in tujemu občinstvu.

Na sliki: bronasta okrasna zaponka z upodobitvijo Agnus Dei (Blejski grad, konec 10. stoletja, hrani Gorenjski muzej Kranj)

KAKŠNE SO CENE

O najnujnejši hrani, ki je potrebna za preživetje, smo v naši rubriki že govorili. Da pa ne bi naokoli hodili zanemarjeni, smo danes izbrali higienske izdelke. Ti so; "ploščati" toaletni papir, najcenejše milo, ki vam je na razpolago v določeni trgovini, samolepilni higienski vložki, šampon za enkratno uporabo, krema ali olje za sončenje, baby palčke za čiščenje ušes in zobna ščetka. Vidite, da smo upoštevali skoraj vse dele telesa, ki so izpostavljeni umazaniji. Trgovine, ki smo jih poklicali 20. julija, so naslednje: ABC Pomurka - Žirovnica, Market - Podnart, Špecerija Bled - Srednja Dobrava, Mercator - Križe, zasebni trgovini Ficko - Žabnica in Vencelj - Preddvor, in ABC Pomurka- Podlubnik. Primerjavo cen pa bomo prepustili vam.

Trgovina	toalet papir	milo	higien. vložki	šampon	krema za sončenje
ABC Pomurka Žirovnica	8,40	12,10	23,80	/	/
Market Podnart	3,90	8,10	24,40	3,60	102,30
Špecerija Bled	10,90	12,50	50,10	1,20	74,90
Mercator Križe	6,80	7,10	29,10	2,00	/
Ficko Žabnica	8,60	15,90	32,90	2,20	89,60
Vencelj Preddvor	10,20	7,10	24,60	1,10	67,30

Delo najdejo pri zasebnikih

Kranj, 19. julija - Na Gorenjskem se je v letošnjem prvem polletju na novo zaposlilo 18 delavcev iz drugih republik, delo so našli predvsem pri zasebnikih, zato lahko sklepamo, da je za domačine vabljivejša socialna pomoč kot delo pri zasebnikih, kjer seveda ne morejo držati križem rok.

Zavod za zaposlovanje že nekaj let posebej zbira tudi podatke o novem zaposlovanju delavcev iz drugih republik, saj naj bi prednost imeli brezposelni domačini, s čimer naj bi ustavili priseljevanje delavcev od drugod. Vendar se še vedno ni povsem ustavilo, čeprav je seveda bistveno manjše, kot je bilo pred leti, ko so naša podjetja širila proizvodnjo s pomočjo priseljevanja ljudi z juga.

V letošnjem prvem polletju so gorenjska podjetja na novo zaposlila 18 delavcev iz drugih republik, od tega tri na Jesenicah, osem v Kranju, 5 v Radovljici in dva v Škofji Loki. Od tega se jih je enajst zaposlilo pri zasebnikih, med družbenimi podjetji pa so jih sprejela turistična in trgovska podjetja, le dva od sedmih sta našla delo v proizvodnji.

Vendar pa se je dejansko na Gorenjskem na novo zaposlilo 15 delavcev iz drugih republik, saj so tri zaposlila naša podjetja, ki imajo poslovalnice v njihovih krajih.

Novi delavci so prišli predvsem iz Bosne in Hercegovine ter s Hrvaške, njihova kvalifikacijska sestava pa ni slaba. Vendar pa bi podjetja lahko našla delavce doma, saj po podatkih s konca junija na Zavodu za zaposlovanje v Kranju na delo čaka kar 6.923 ljudi z zelo različno stopnjo izobrazbe in izbira je pisana: s prvo stopnjo izobrazbe jih je 2.900, z drugo 387, s tretjo 108, s četrto 1.795, s peto 1.367, s šesto 210 in s sedmo stopnjo 156 ljudi. ● M. V.

V Sloveniji imamo vse več kvalitetnih vin

Ocenjevanje vzorcev v Gradcu

Ljubljana, 18. julija - "Na dan, ko bi se moralo začeti letošnje 37. mednarodno ocenjevanje vin, smo se lahko le odločili, da bo letos ta prireditev v avstrijskem Gradcu. V Ljubljani pa se je že končalo ocenjevanje alkoholnih pijač in začelo ocenjevanje brezalkoholnih. Odločili smo se tudi, da datuma in kraja vinskega sejma v Ljubljani ne bomo prestavljali, čeprav pričakujemo nekaj težav, saj tuji razstavljalci sprašujejo za varnost pri nas, ne vemo pa še, kako bo z razstavljalci iz drugih republik," je na sredini tiskovni konferenci dejal projektni vodja Gospodarskega razstavišča v Ljubljani Stane Terlep.

Zaradi vojne je bila v Sloveniji tudi sejemska dejavnost vprašljiva, vendar pa **Borut Jerše, generalni direktor Gospodarskega razstavišča** pravi, da so te dni priprave na vinski sejem v teku, prav tako pa se tudi v Gornji Radgoni pripravljajo na kmetijsko - živilski sejem. Ker pa niso mogli zagotoviti varnosti sedmim članom komisije za ocenjevanje vin, bo to ocenjevanje potekalo od 22. do 29. julija v kmetijski šoli Heidegg pri Gradcu. Nanj so že poslali skoraj 1300 vzorcev vin, od tega več kot štiristo iz Jugoslavije, največ iz Slovenije. Med drugimi državami po številu vinskih vzorcev so najmočneje zastopane Švica (157), ZDA (107) in Avstrija (150).

Kot so tudi povedali predstavniki ljubljanskega Gospodarskega razstavišča, bo letošnji vinski sejem od 26. avgusta do 1. septembra, začel pa naj bi se s srečanjem kmetijskih ministrov dežel Alpe Jadran. Na njem naj bi potekale tudi okrogle mize na temo "Vino je hrana in življenje" ter na temo "Vino kot motiv za turizem". Kot navadno bodo tudi na letošnjem vinskem sejmu predstavljeni vinogradniško-vinarski stroji ter naprave za proizvodnjo in embalažbo pijač, gostinska oprema in repromateriali, poleg tega pa bodo pripravljene števine degustacije in tudi vodena degustacija petnajstih različnih vin. Ker v Sloveniji potrošimo letno okrog 60 litrov na prebivalca in je to več, kot je naša možnost proizvodnje, se na sejem letos zlasti skrbno pripravljajo vinarji iz Južne Tirolske, Štajerske, Furlanije - Julijske Krajine, še posebej pa vinarji iz Gradiščanske, ki se zavedajo, da je Sloveija zanje zanimivo tržišče. Po dolgih letih se bo na sejmu predstavila tudi Južna Afrika, s svojimi vini pa bo sodelovala tudi Argentina.

Tudi letos bo z vinskim sejmom konec avgusta zaživela vsa Ljubljana, saj v mestu že pripravljajo spremljajoče turistične in gostinske prireditve. ● V. Stanovnik

Poslovna revija za tujino

Ljubljana, julija - Gospodarski vestnik pripravlja izdajo nove slovenske poslovne revije Slovenian Business Report, ki bo namenjena tujini, zato jo bodo natisnili v angleščini.

Prva številka nove poslovne revije bo izšla v prvem tednu septembra, na 48 barvnih straneh bodo objavljena razmišljanja o uveljavljanju kakovostnih slovenskih izdelkov in storitev v tujini, predstavili bodo nekaj konkretnih primerov. Revija, ki jo bodo poleg različnih predstavništev in institucij v tujini na mizo dobivali tudi tuji poslovni partnerji, torej namerava gojiti predvsem kakovost naših izdelkov, sestaviti zbirko tistih, ki jim lahko rečemo Slovenia Quality oziroma na katerih naj bi v kratkem pisalo Made in Slovenia. ● M. V.

NASVET

Brezplačni tuji nasveti

Gorenjska predilnica in Iskra Eleko

Kranj, 19. julija - Do navezave stikov za brezplačno tujo svetovalno pomoč je že prišlo z Gorenjsko predilnico iz Škofje Loke in Iskrinim podjetjem Eleko z Blejske Dobrave, posrednik je gospodarska zbornica, v teh primerih Območna gospodarska zbornica v Kranju. Njen direktor Andrej Prislan je dejal, da bodo po dopustih skušali pospešiti tovrstne stike.

Brezplačno svetovanje je slovenskim podjetjem prek gospodarske zbornice ponudilo ameriški IESC (združenje ameriških upokojenih menedžerjev) in sicer s področja financ, kakovosti, oblikovanja, zmanjševanja stroškov, trženja in podobno. Svetovalcem je potrebno pokriti le stroške bivanja, saj IESC deluje na volonterski osnovi, dotacije dobiva iz sklada Agencije za mednarodni razvoj sponzorjev. Upokojeni menedžerji želijo pomagati predvsem malim in srednjim podjetjem, zato lahko posamezni svetovalec dela za več podjetij, s čimer se porazdeli stroški njegovega bivanja. Z ameriško IESC je stike že navezalo Iskrino podjetje Eleko na Blejski Dobravi.

Podobno brezplačno pomoč nudi tudi nizozemsko menedžersko združenje NMCP, tudi njim je potrebno pokriti le sroške bivanja svetovalca, ki pri za najmanj štirinajst dni in za največ tri mesece. Stike je z njimi že navezala Gorenjska predilnica iz Škofje Loke.

Zainteresirana podjetja morajo izpolniti predpisan obrazec, pomembno pa je, da problem opišejo čim bolj podrobno. Odgovor pride najkasneje v dveh mesecih, ko najdejo svetovalca, ki je pripravljen priti k nam.

Upajmo, da bo po umiritvi razmer v Sloveniji takšnih stikov več, Območna gospodarska zbornica v Kranju namreč namerava po dopustih pospešiti tovrstne stike, seveda to lahko napravi le s popularizacijo brezplačnega svetovanja, saj se morajo zanj na koncu odločiti podjetja sama. ● M. V.

Združitev svetovnih softverskih hiš

Pred kratkim je prišla iz ZDA presenetljiva novica o združitvi dveh izmed največjih računalniških hiš s področja programske opreme, firm BORLAND in ASHTON - TATE.

Bitke na področju softvareja, ki z ravnjo skupne prodaje že lovi obseg proizvodnje strojne opreme (hardvareja), so se v zadnjem letu tako razplamenele, da terjajo bistveno drugačne poslovne strategije. Tudi v primeru tokratne združitve se na ta način snujejo strateška zavezništva med nekoč medseboj konkurenčnimi softvarskimi hišami - razlog pa je preprost: ogromni vložki v denarju, času in inženirskih letih, da bi lahko pravočasno ustregli vsem zahtevnejšim uporabnikom.

Ob tem **Tomaž Gornik iz Maranda**, podjetja za računalniški inženiring, ki vodi zastopstvo BORLAND, meni, da gre pri združitvi moči za nove možnosti in izpopolnitev ponudbe, kar bo nedvomno najbolj v prid uporabnikom softvareja za osebne računalnike. ● V. S.

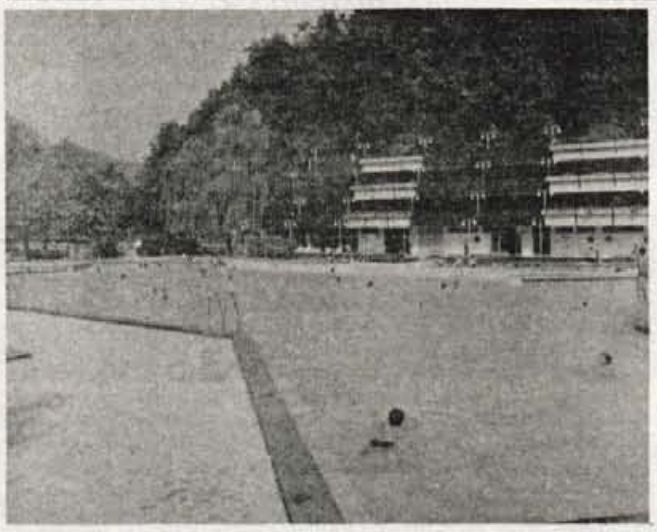

Šmarješke Toplice vabijo v svoje vode in zelenje

Dolenjska ni le dežela cvička

Zelene naj bodo naše letošnje počitnice, smo rekli že zadnjič, ko smo Vas vabili h Krki, v Dolenjske Toplice. Danes bi Vas znova povabili v naročje Dolenjske. Tako lepa je. Tone Pavček, pesnik pretanjenih čustev in velikega srca je zapisal, da je Dolenjska krog majhne domovine, ki jo otrok obide vsenaokrog. In res je malo dežel na svetu, kjer bi bilo na tako majhnem prostoru tako veliko gozdov, vinorodnih gričev, cvetnih poljan, gradov, prastarih legend. Dolenjska ni le dežela cvička, je tudi dežela zdravja in prijaznih ljudi, ljudi širokega srca, dobrih rok in mehke duše. Spoznajmo jo pobliže in njeno zelenje dihajmo s polnimi pljuči.

Šmarješke Toplice so danes ene najbolje urejenih zdravilišč pri nas, ki pa so ohranile svojo intimnost. Njihova zgodovina sega daleč v 18. stoletje. Leta 1790 je bila tu zgrajena prva lesena koliba, pravo zdravilišče pa je tu nastalo pred zadnjo svetovno vojno. Še vedno je tu dobri stari prvi leseni bazen, skrbno vzdrževan, pred njim pa veliko, zanimivo oblikovano kopališče, kjer najde vsak svoj prostor na soncu.

Danes bi vam radi predstavili drugo zdravilišče novomeške Krke, Šmarješke Toplice, to oazo miru, kjer je narava Dolenjcem podarila še eno izjemno bogastvo, termalni vrelec, ki dobro dene srcu in nam prežene nadležno revmo. A ne bi tokrat preveč o boleznih, Šmarješke Toplice so danes namenjene počitnikovanju vse družine. Ne bojte se, otrokom tu ne bo več dolgčas. Ne le, da so tu na voljo zunanji in notranji bazen, ki otroke najbolj privabljajo, tu so tudi teniška igrišča, kjer vas v krajšem tečaju naučijo igranja tenisa, tu je priljubljeni mini golf, trim steza in toliko sprehajališč, da jih ne obhodite ves teden. Tudi v Šmarjeških Toplicah deluje otroški vrtec, šola plavanja. Lahko po mili volji kolesarite po mirni zeleni okolici, se udeležujete organiziranih izletov, ki jih prirejajo hotelski animatorji. V Belo krajino, deželo brez, kjer se še vedno beli platno, še vedno rišejo pisanice, v Bazo 20 in Kočevski Rog, po dolini Krke do Jurčičeve Muljave in Krjavljeve koče, do mlinov na Krki, v tišino stiškega in pleterskega samostana, do Otočca, kjer se boste lahko poskusili tudi v ježi, na Gospodično v Gorjancih, v Jakčevo galerijo v Kostanjevici in še kam. O seveda, pozabili smo Trško goro, obloženo z vinogradi in zidanicami. V eno teh prijaznih zidanic boste povabljeni na kozarec vina iz domačega soda, na dober dolenjski prigrizek. Tudi zvečer ne bo dolgčas; kulturne in družabne prireditve se vrstijo, naužili se boste dobre glasbe, uživali ob folklornih nastopih, si v avli ogledali slikarske razstave. Vsega bo dovolj. Samo, da je spet mir!

Na zdravje mislimo že danes

A če ste se že odločili za počitnice v Šmarjeških Toplicah - niso drage, za teden dni boste sredi sezone za polni penzion v bungalovih plačali le 3.850 din, v hotelu Toplice 4.200 din in v hotelu Krka 4.550 din, oba sta pa hotela visoke B kategorije z vsemi ugodnostmi, ki jih tak hotel nudi - pomislite tudi malo na svoje zdravje. Način mišljenja o zdravju se spreminja. Z njim se je še najbolje ukvarjati, preden odpove, pravijo. Zdravilišče Šmarješke Toplice je na področju zdravja zelo aktivno. Najprej bodo ocenili vaše zdravstveno stanje in ugotovili, kateri so dejavniki tveganja na obravnavanem indikacijskem področju in predlagali vam bodo program, ki vključuje vzdrževanje vaše psihofizične kondicije, ki bo preprečeval bolezni in vam pomagal do spoznanja ustreznega, zdravega načina življenja.

Za zdravje in dobro počutje - ročna masaža

Šmarješke Toplice zdravniki priporočajo vsem, ki trpijo zaradi bolezni srca in ožilja ter revmatskih obolenj. V zdravilišču pa se je razvila tudi cela vrsta dejavnosti s področja utrjevanja zdravja. Za uspešen proces rehabilitacije in utrjevanja zdravja je zelo pomembna funkcionalna diagnostika. Šmarješko zdravilišče ima najsodobnejši kardiovaskularni laboratorij. Tudi same metode rehabilitacije sledijo svetovnim trendom.

Kjer gost ni številka

Le okrog 300 postelj imajo na voljo Šmarješke Toplice v obeh hotelih in v bungalovih in veliko, veliko stalnih gostov. Kajti kdor se le enkrat odloči zanje, se rad vrača. V Šmarjeških Toplicah je gost resnično gost, ki ga osebje pozna po imenu, ve skoraj za vsakega posebej, kaj mu je še posebno pri srcu. V hotelski kuhinji spoštujejo njegove želje. Tudi tu velja načelo zdrave in naravne prehrane. Z mesom in zelenjavo jo oskrbujejo okoliške vasi. Jedilniki, ki se prilagajajo zdravstvenim zahtevam, obsegajo dietno hrano za bolnike z visokim pritiskom, s sladkorno boleznijo in z boleznimi srca, ožilja in žolča. Vedno so na voljo tudi shujševalne diete. V zadovoljstvo gostov s posebnimi željami se med sezono po dogovoru pripravljajo zanimive in zdrave jedi makrobiotične prehrane.

Torej, dragi Gorenjci, kot vidite, Dolenjska ni le dežela cvička, temveč v svojih nedrjih skriva toliko lepot in če je še ne poznate od blizu, je zadnji čas, da jo začnete spoznavati. Začnite kar s Šmarješkimi Toplicami!. Niso daleč, od Kranja so oddaljene le dobrih sto kilometrov.

Bodo lipe pozabljene?

V dneh, ko se vse pogosteje sprašujemo, kdaj bomo namesto dinarjev dobili bone, ker pravega slovenskega denarja še ni, so lipe kar nekako pozabljene, navkljub Hamurabijevi zagnanosti, saj so pri podjetju Lipa holding ustanovili celo oddelek Narodna banka.

Hamurabiju oziroma dr. Bogdanu Oblaku je vsekakor potrebno priznati, da je hodil v korak s časom, saj je poteze v zvezi z novim denarjem vlekel takrat, ko je bilo to potrebno. Vsaj danes se tako kažejo, naj so vsakič znova izgledale prezgodnje.

Oblast seveda ni mogla ravnati tako smelo in širokopotezno kot zasebni podjetnik, toda, veliko lažje bi ji bilo danes, če bi imela v skladiščih namesto bonov pripravljen novi, pravi slovenski denar.

Boni so pač boni in z njimi nimamo dobrih izkušenj, v našem spominu so povezani s pomanjkanjem (živilski boni, bencinski boni...), nihče jih ne bo imel rad, jih sprejel za svoje. Predvsem pa se bomo spraševali, kaj in kje je z njimi moč kupiti, jih je moč zamenjati za marke itd. Vsi skupaj si bomo torej želeli, da bi jih čim prej zamenjal pravi slovenski denar.

Težko je verjeti, da bi lipe postale uradni slovenski denar,

čeprav imajo že od vsega začetka takšne pretenzije. Oblast jih namreč že od vsega začetka ne jemlje resno, vendar jih tudi preganja ne. Ko bomo dobili slovenski denar (težko je verjeti, da bi se v samostojni Sloveniji obdržal jugoslovanski dinar), bodo verjetno pozabljene in v zgodovini ostale kot zanimivost, ki je spremljala rojevanje slovenske države.

Zaradi gospodarskih težav nas bo inflacija spremljala še nekaj časa, navsezadnje nam dinar zaradi tega kar ustreza, saj bi sicer novi slovenski denar hitro izgubljal na vrednosti, kar za start nove valute nikakor ni dobro. Nemara tudi zaradi tega slovenska oblast ne hiti z novim denarjem. Po drugi strani pa inflacija seveda vsebuje nenehno grožnjo, da se bo spremenila v hiperinflacijo, kar smo enkrat že doživeli.

Lipe so nastale prav kot reakcija na hiperinflacijo, dr. Oblak pravi, da vsaka dalj časa trajajoča inflacija pomeni neozdravljivo bolezen denarnega sistema, ki se slej ko prej konča s hiperinflacijskim kaosom, vsak protiinflacijski program jo ustavi le začasno. Zato je v težnji po zdravem denarju kot denarni standard za lipe vzel košarico blaga v prodaji na drobno. Vrednost ene lipe je enaka povprečni vrednosti blaga, ki smo ga lahko kupili 31. decembra 1988 za 10 tisoč dinarjev, kar pomeni, da se vrednost lipi povečuje tako, kot se povečujejo cene na drobno. Konec maja letos je bila lipa vredna 84,66 dinarja. ● M. V.

KRANJSKI SEJEM RABLJENIH VOZIL 21. 7. 1991

TIP VOZILA/LETNIK	1990	1989	1988	1987	Starejši
IMV/R 4		6.500.—	6.000.—	5.700.—	
GOLF	20.000.—		14.800.—		13.000.—
YUGO 55	8.500.—	6.600.—		5.800.—	
ZASTAVA 101		6.700.—		6.000.—	
FIAT 126			4.000.—		3.200.—

Kranjski avtosejem: vsako nedeljo od 6.—14. ure.

Dinar čez mejo - Konec prejšnjega tedna je bila menjava na avstrijskem Koroškem in čez mejo v Italiji podobna kot teden dni prej. Med bankami v Avstriji še vedno najugodneje menjajo pri Zvezi slovenskih zadrug, kjer je bil šiling vreden 2,85 dinarja, v trgovinah pa je večinoma šiling vreden okoli 3 dinarje. Dinarje v lire najbolje menjata Kmečka banka v Gorici in Tržaška kreditna banka, 100 lir pa je moč kupiti za 2,65 do 2,85 dinarja. V Nemčiji pa je ena marka vredna okoli 27 dinarjev.

Črna borza - Na črni borzi se je menjava zadnji teden ustalila. Večinoma ponujajo marke za 21 do 22 dinarjev, šilinge po tri dinarje, pa tudi za 100 lir je največkrat treba odšteti tri dinarje. Tudi tečaj na deviznem trgu na ljubljanski borzi se vse bolj približuje črnoborzijanskemu.

Ponovno uvedli revalorizacijsko stopnjo

Nove letne obrestne mere

Kranj, julija - Podobno kot sistem Ljubljanske banke je tudi Gorenjska banka s 1. julijem uvedla nove letne obrestne mere, po daljšem času pa ponovno uvajajo tako imenovano notranjo revalorizacijsko stopnjo, kar pomeni, da je inflacija že previsoka, da bi jo lovili z obrestnimi merami in s tem prvi znak hiperinflacije.

Po 1. julija za pravne osebe veljalo nove letne obrestne mere, ki jih sestavlja tudi mesečna revalorizacijska stopnja (Rm), pri dolgoročnih posojilih in depozitih se pripisujejo, pri kratkoročnih se plačuje. Za julij ta stopnja znaša 4,8 odstotka, kar na letni ravni znaša 73,68 odstotka.

Brez upoštevanja bonitetnih razredov so obrestne mere za kratkoročna posojila 20-odstotne, za investicijska 26-odstotne, za likvidnostne 28- odstotne, splošna obrestna mera je 32-odstotna, zamudne obresti pa 43–odstotne. Pri posojilih z valutno klavzulo za izvoz so obrestno mero znižali na 25 odstotkov, za ostale namene na 33 odstotkov. Poleg tega je banka znižala število odstotnih poenov glede na bonitetne razrede. Tako se v najnižjih dveh razredih znižajo obrestne mere za pet oziroma štiri poene, v srednjih treh razredih za tri, dva oziroma en poen, v najvišjem pa znižanja ni.

Vrednostni papirji namesto deviz

Kaj bo z devizami v banki

Kranj, julija - Vse pogosteje slišimo ugibanja, kaj se bo zgodilo z deviznimi prihranki v bankah oziroma kdaj in kako bodo ljudje lahko prišli do njih. Obljub je malo, strokovnjaki molče, na hodnikih je bilo pred vojno v Sloveniji moč slišati, da so dejansko vredne le še 7 odstotkov, zdaj so verjetno še manj.

Sicer pa tega, kako malo so vredni devizni prihranki v bankah, sploh ni potrebno več skrivati, saj se ljudje kot vse kaže tega dobro zavedajo. Znanec mi je pred kratkim pripovedoval, da ima nov avto in da je naredil dober posel, ker je devize banki, ki bi jih lahko dvigoval le po drobnih kapljicah, čakajoč že sredi noči, prodal po uradnem tečaju in izgubo nadomestil, ker je avto še ujel po stari ceni.

Zdaj že od vsepovsod prihajajo vesti, da ljudje dvigajo svoje devizne prihranke kar v dinarjih, s čimer seveda veliko izgubi, saj v banki za marko dobe le 13 dinarjev, na črnem trgu pa je vredna že 21 do 22 dinarjev. Bankirji tega seveda niso veseli, saj tudi dinarjev ni na pretek, z gotovino pa imajo težave zaradi ukrepov sveta guvernerjev Narodne banke Jugoslavije, ki bodo nemara ta teden le preklicani. Toda, ljudje žal ne verjamejo več v jamstvo zvezne države, ki naj bi za njihove devizne prihranke še veljalo, prav tako tudi ne zagotovilom mlade slovenske države. Denar je pač denar, izkušnje pa uče, da zaradi vojne in nastajanja novih držav, kar kmalu povzroči tudi spremembo valute, prihranki običajno izgube na vrednosti.

V Ljubljanski banki, kjer so doslej uspevali vsaj po kapljicah izplačevati devizne prihranke, zdaj pa zaradi devizne suše tudi tega ne uspevajo več, zagovarjajo idejo o zamenjavi deviznih prihrankov za vrednostne papirje, ki jo zagovarjajo znani finančni strokovnjaki, takšni zamisli je naklonjen tudi dr. Jože Mencinger, znani ekonomist, donedavni podpredsednik slovenske vlade. Seveda v Ljubljanski banki sami ne morejo tega napraviti, odločitev je v rokah slovenske vlade, ki je tako rekoč pravni naslednik za jamstvo deviznih vlog. Varčevalci naj bi z vrednostnimi papirji lahko kupovali družbena stanovanja, delnice v podjetjih in podobno ali pa jih naprej prodali, podobno kot slovenske obveznice.

Takšna razmišljanja so seveda najboljša potrditev dejstva, da ljudje svojih deviznih prihrankov v gotovini verjetno ne bodo mogli dvigniti in bodo veseli vrednostnih papirjev, saj bodo nemara pri njih izgubili najmanj. ● M. V.

Terme Topolšica

TERME TOPOLŠICA NUDIJO:
MIR, SPROSTITEV IN POČITEK MED VRŠACI KARAVANK IN SAVINJSKIH ALP

CENE POČITNIC:

JULIJ			AVGUST		
7 dni	10 dni	14 dni	7 dni	10 dni	14 dni
3.795	5.070	6.640	4.050	5.420	7.110

UPOKOJENCI

JULIJ			AVGUST		
7 dni	10 dni	14 dni	7 dni	10 dni	14 dni
3.230	4.310	5.645	3.570	4.790	6.280

V CENI JE VŠTETO:
— 7, 10 ali 14 polnih penzionov v 1/2 sobi v hotelu VESNA
— neomejena uporaba termalnega bazena in savne
— vsak dan (razen nedelje) telovadba v bazenu in telovadnici
— zabavne prireditve, celodnevna animacija in rekreacija pod strokovnim vodstvom
— plesni večeri, kulturne prireditve, izleti in še in še...

MOŽNOST OBROČNEGA ODPLAČEVANJA (3 OBROKI)

INFORMACIJE HOTEL VESNA, Topolšica 77
REZERVACIJE telefon: 063/891-120/113/114
telex: 33606

AVTO ŠOLA
ZŠAM
ŠKOFJA LOKA

HOČETE POSTATI VOZNIK?!

Organiziramo tečaj
cestnoprometnih predpisov

Začetek 12. avgusta 1991
Vožnja na vozilih GOLF
in OPEL CORSA

Informacije: dopoldne od 8. - 12. ure
popoldne od 14. - 17. ure
telefon 631-729

- Vseeno ali ste družbeno, mešano ali zasebno podjetje, lastnik samostojne prodajalne
- če ste zainteresirani za širitev svoje prodajne ponudbe
- če želite prodajati kvalitetni zlati in srebrni nakit uveljavljenega proizvajalca

PRIDRUŽITE SE PRODAJNEMU SISTEMU PRODAJE PROIZVODNEGA PROGRAMA

Zlatarna Celje

- Z resnimi in s solidnimi partnerji bomo podpisali pogodbo o dolgoročnem poslovnem sodelovanju
- odločite se in pošljite ponudbo z osnovnimi podatki o podjetju ali lokalu na naš naslov:

Zlatarna Celje
63000 Celje
Kersnikova 19, p. o. 75
Telefon: 063/31 711
Telex: 33597 yu zc
Telefax: 063/31 570

Nov uspeh Barbare Mulej

Kranj, 21. julija - Kranjska teniška igralka Barbara Mulej je na turnirju z nagradnim skladom 50 tisoč dolarjev v Karlovih Varyih na Češkem dosegla nov velik uspeh. Uvrstila se je namreč v polfinale. Čeprav jo je kasneje premagala Zdenka Malkova, je z zmago nad Nemko Silke Meier v četrtfinalu (7:6, 6:2) dosegla svoj največji uspeh in se krepko povzpela na svetovni lestvici (okrog dvestotega mesta), saj je pridobila kar 19 novih točk. ● V. S.

Šahovski turnir v Šobcu

Lesce, 20. julija - Šahovsko društvo Murka Lesce je razpisalo 18. mednarodni moštveni šahovski turnir v počastitev praznika občine Radovljica in krajevnega praznika Lesc. Turnir bo v kampu Šobec v nedeljo, 4. avgusta, z začetkom ob 10. uri. Moštvo sestavljajo štirje igralci, prijave za tekmovanje pa sprejema sodnik do začetka tekmovanja. Turnirja se lahko udeležijo vsa prijavljena moštva, ki bodo razporejena v skupine po igralni moči igralcev. Zamudniki bodo dožrebani. Vsako moštvo mora imeti dve šahovski uri, igralo pa se bo po hitropoteznem pravilniku FIDE, tako da ima vsak 5 minut časa za razmišljanje za celo partijo. Pristopnina na turnir je 200 dinarjev in se plača ob prijavi. Najbolje se bo uvrstilo moštvo, ki bo osvojilo največ meč točk. V primeru enakega števila so kriteriji za boljšo uvrstitev število točk posameznih partij, medsebojni izid in žreb. Najboljši bodo dobili prehodni pokal, pokale pa bodo dobili tudi trije najboljši v vseh skupinah. ● V. S.

DOMUS
CENTER ZA ZAŠČITO POTROŠNIKOV

Naročnike knjige 2000 let krščanstva obveščamo o izidu nagradnega žrebanja dne 17. 7. 1991. MERCATORTURIST in DOMUS bosta na 9-dnevno potovanje v Palestino (Izrael) popeljala:

MARKA MLADOVANA
Ajševica 6a
65000 NOVA GORICA

Čestitamo!

OBČINA ŠKOFJA LOKA
IZVRŠNI SVET

Izvršni svet skupščine občine Škofja Loka objavlja na podlagi 3. člena Pravilnika o sofinanciranju izobraževanja nadarjenih učencev glasbe iz socialno šibkejših družin in sklepa sprejetega dne 2. 7. 1991

RAZPIS
ZA ZBIRANJE VLOG ZA DODELJEVANJE SREDSTEV IZ JOBSTOVEGA SKLADA

I. Upravičenci do sofinanciranja izobraževanja so nadarjeni učenci glasbe iz socialno šibkejših družin, ki prebivajo v občini Škofja Loka.

II. Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati upravičenci za sofinanciranje:
- da ima prosilec odličen uspeh v predhodnem šolskem letu (razen za učence glasbe v prvem letu šolanja)
- da mesečni dohodki družine prosilca, v kateri živi v zadnjih treh mesecih na družinskega člana ne presega zajamčenega OD ob koncu razpisa.

III. Dokumentacija, s katero se dokazuje pravica do sofinanciranja:
- spričevalo za šolsko leto 1990/91 (razen za učence prvega letnika)
- potrdilo o javnih nastopih v preteklem šolskem letu
- potrdilo o neto osebnem dohodku družine za obdobje marec, april in maj
- potrdilo o skupnem gospodinjstvu.

IV. Rok za vlaganje prošenj:
Prosilci morajo vložiti prošnjo in vso zahtevno dokumentacijo za sofinanciranje v 15 dneh od dneva objave razpisa. Prošnje in dokumentacijo sprejema Občina Škofja Loka, Sekretariat za družbeni razvoj, Poljanska cesta 2, Škofja Loka.

Prosilci bodo o vlogah obveščeni do konca avgusta 1991.

ZASTOPNIK ZA VOZILA DAIHATSU

JEKLOTEHNA
MARIBOR, STROSSMAYERJEVA 30

CHARADE BENZIN	835.000 JPY
CHARADE T. D.	1,038.700 JPY
APLAUSE	1,243.500 JPY
FEROZA	1,506.500 JPY

INFORMACIJE: tel. 064/327-007

ZASTOPNIK YAMAHA

DELTA TEAM KRŠKO
UGODEN NAKUP VSEH MODELOV MOTOCIKLOV L.1991

FZR 1000 **10.655 DEM** + 46.000.00 din dajatve
FZR 600 **8.100 DEM** + 35.000.00 din dajatve
XTZ 750 S. T. **8.000 DEM** + 37.000.00 din dajatve
TZR 125 **4.430 DEM** + 18.000.00 din dajatve

INFORMACIJE: tel.: 064/323-419

V Radovljici so pripravili 10. tradicionalni plavalni miting

Nov slovenski rekord Polone Rob

Kljub težavam z organizacijo športnih prireditev po vojni so se pri Plavalnem klubu v Radovljici odločili, da organizirajo tradicionalni miting, čeprav brez mednarodne udeležbe.

Radovljica, 20. julija - "Moram reči, da smo imeli z organizacijo mitinga letos velike težave, saj do ponedeljka praktično nismo vedeli, da bomo lahko organizirali tekmovanje, ker je bilo hkrati tekmovanje tudi na Reki. Sedaj, po končanem tekmovanju pa lahko rečem, da sem prezadovoljen kot trener in kot član plavalnega kluba Radovljica, da smo tekmovanje lahko izpeljali in tudi udeležba je bila za to obdobje na dosti visoki ravni," je ob koncu tekmovanja poudaril trener Radovljičank Ciril Globočnik.

Tekmovanje je bilo zanimivo že ob začetku, ko je v prvi disciplini, na 200 metrov krav za moške nastopil **Jure Bučar** in seveda zanesljivo ugnal tekmece. V mladinski skupini je bil najboljši **Miha Resman**, član Triglava iz Kranja. Kasneje so na 200 metrov kravl plavale še ženske, zanimiv pa je bil tudi nastop 100 m prsno za ženske, kjer je bila med mladinkami najboljša Radovljičanka **Jana Demšar**, pred klubsko tekmico **Natašo Kejžar**. Takole je svoj nastop in pripravljenost ocenila Nataša: "Trenutno nisem najbolje pripravljena, saj zaradi vojne nekaj časa nismo trenirali. Zadovoljna sem z nastopom 100 metrov prsno, bolj pomemben pa je zame nastop na 200 metrov mešano. Če bom ves teden dobro trenirala, bom lahko še boljši rezultat dosegla prihodnji teden na slovenskem prvenstvu v Kranju, upam pa, da bom šla potem na evropsko prvenstvo."

Med najbolj zanimivimi disciplinami v nadaljevanju tekmovanja je bil obračun žensk na 200 metrov mešano, kjer je domača plavalka Polona Rob s časom 2:24,63 dosegla nov slovenki rekord. "Lahko rečem, da sem ta rezultat potiho pričakovala. Naslednji teden v Kranju upam, da bom lahko plavala normo za evropsko prvenstvo, čeprav je 2:22 kar zelo dobro," je povedala **Polona Rob** ob osvojiti novega slovenskega rekorda. Trener **Ciril Globočnik** pa je tekmovanje ocenil: "Zadovoljen sem z nastopom naših, predvsem z rekordom Polone Rob na 200 metrov mešano, morda malo manj Nataše Kejžar, ki pa ima do evropske-ga mladinskega prvenstva še štirinajst dni časa in bo formo še lahko "izbrusila" in odšla na nastop v Antwerpen dobro pripravljena."

Organizatorji v Radovljici so tudi povedali, da so jubilejno tekmovanje hoteli organizirati zelo slovesno, z mednarodno udeležbo, vendar pa je vojna to preprečila. Zahvalili pa so se sponzorjem: Elanu, Almiri, Murki in Iskri Lipnica, ki so za najboljše tekmovalce prispevali lepe nagrade.

Rezultati: 200 m kravl moški (absolutna skupina): 1. Jure Bučar (IL) 1:55,48, 2. Robi Zekanovič (BP) 2:01,85, Matjaž Košar (NC) 2:08,25. - 200 m kravl moški - mladinska skupina: 1. Miha Resman (TK) 2:06,39, 2. Andrej Studen (TK) 2:07,80, 3. Kostja Medved (BP) 2:08,02. - 200 m kravl ženske - mladinska skupina: 1. Natalija Repec (CK) 2:11,24, Anuška Cerovšek (CK) 2:16,81, 3. Špela Kubik (BP 2:18,48. - 100 m prsno moški: 1. Andrej Ocvirk (NC) 1:17,03, 2. Gregor Govše (IL) 1:17,81, 3. Andrej Studen (TK) 1:18,33. - 100 metrov prsno ženske - absolutna skupina: 1. Mojca Anderle (NC) 1:17,95, 2. Tina Uhelj (BP) 1:19,37. - 100 metrov prsno ženske - mladinska skupina: 1. Jana Demšar (RR) 1:19,35, 2. Nataša Kejžar (RR) 1:21,43, 3. Sanja Kranjc (NC) 1:22,19 - 100 metrov hrbtno moški - mladinska skupina: 1. Ljubiša Stojanovč (NC) 1:09,35, 2. Marko Oberstar (TK) 1:13,61, 3. Aleš Fabjan (RRT) 1:14,16. - 100 metrov hrbtno ženske - absolutna skupina: 1. Maja Tanko (NC) 1:11,27. - 100 metrov hrbtno ženske - mladinska skupina: 1. Martina Mašič (RR) 1:12,11, 2. Nina Prosen (TK) 1:13,58, 3. Tina Štimec (RRT) 1:14,25. - 100 metrov delfin moški - absolutna skupina - 1. Sašo Weixl (BM) 1:02,97. - 100 metrov delfin ženske - absolutna skupina: 1. Maja Tanko (NC) 1:09,44. - 200 m mešano moški - mladinska skupina: 1. Sergej Koncilija (RRT) 2:23,97. - 200 m mešano ženske - absolutna skupina: 1. Polona Rob (RR) 2:24,63 (slovenski absolutni rekord) - 200 m mešano ženske - mladinska skupina: - 1. Nataša Kejžar (RR) 2:32,30, 2. Natalija Repec (CK) 2:32,30, 3. Metka Sparovec (BM) 2:40,15. - 50 m kravl moški - absolutna skupina: 1. Robi Zekanovič (BP) 0,24,71 - 50 m kravl moški - mladinska skupina: 1. Miha Resman (TK) 0:26,81 - 50 m kravl ženske - absolutna skupina: 1. Mojca Anderle (NC) 0:29,34 - 50 m kravl ženske - mladinska skupina: 1. Martina Mašič (RR) 0:30,62. ● V. Stanovnik

Nataša Kejžar

V cilju. Foto: G. Šinik

Najboljši v disciplini 200 metrov kravl za moške. Zmagovalec Jure Bučar.

Polovičen uspeh

Kranj, 21. julija - Peterica najboljših kranjskih plavalk je konec minulega tedna nastopila na odprtem prvenstvu Hrvaške na Reki in dosegla polovični uspeh: Tanja Blatnik in Maša Jamnik sta se uvrstili v državno reprezentanco za mladinsko evropsko prvenstvo v Antwerpnu, štafeti 4 x 200 m kravl pa ni uspelo doseči časa, ki bi ji prinesel zvezni razred. Kranjčanke so se najbolje izkazale na 800 m kravl, kjer je bila Maša Jamnik s časom 9:31,31 šesta, Tanja Blatnik sedma s časom 9:35,03 in Mojca Jamnik osma s časom 9:36,41. Najboljšo uvrstitev pa je sicer dosegla T. Blatnik, ki je bila na 200 m hrbtno tretja s časom 2:27,76, na 100 m hrbtno pa je bila četrta s časom 1:10,50. Maša Jamnik je bila na 400 m kravl s časom 4:35,51 šesta, enako mesto pa je zasedla tudi Alenka Pirc na 400 m mešano s časom 5:27,72. ● I. B

Večerni kriterij in Po ulicah Kranja

Kranj, 19. julija - Kolesarski klub Sava Kranj je organizator 11. mednarodnega Večernega kriterija, ki šteje tudi za lovoriko slovenskih mest, in 24. mednarodne dirke za veliko nagrado Po ulicah Kranja. Večerni kriterij bo to soboto, 27. julija, dirka Po ulicah Kranja pa v nedeljo, 28. julija.

Večerni kriterij bo potekal od Koroške ceste preko Trga revolucije, Gregorčičeve ulice in ponovno po Koroški cesti.

Dolžina kroga je 600 metrov, prvi pa bodo na dirki nastopili pionirji ob 17.30 uri, ki bodo vozili 10 krogov. Za pionirji bodo ob 17.50 štartali mlajši mladinci na 25 krogov, nato mladinci na 40 krogov in člani na 60 krogov. Točkoval se bo vsak peti krog, zadnji dvojno. Pravico nastopa na tekmovanju imajo registrirani tekmovalci. Med tekmovanjem bo proga zaprta za ves promet. Prav tako pa bo proga zaprta za ves promet v nedeljo, od osme ure zjutraj naprej, ko se bo začela dirka Po ulicah Kranja. Po progi od Koroške ceste, Trga revolucije, Gregorčičeve, Maistrovega trga, Prešernove, Poštne, Ceste prvega maja, Smledniške, Savske, Sejmišča, Ljubljanske in ponovno do Koroške, bodo najprej vozili mlajši mladinci, ob 9. uri bo štart mladincev, ob 10.30 pa bodo štartali člani. Vsak peti krog bo leteči cilj. Na obeh tekmovanjih bodo organizatorji podelili pokale, medalje, denarne in praktične nagrade. Kot so povedali v Kolesarskem klubu Sava, pričakujejo na dirkah vse naše najboljše kolesarje, poleg tega pa so se že prijavile ekipe iz Avstrije in Italije. ● V. Stanovnik

Bled, 18. julija - Blejski veslači se te dni skupaj z nekaterimi drugimi reprezentanti pripravljajo za svetovno prvenstvo, ki bo v drugi polovici avgusta na Dunaju. Po velikem uspehu v dvojcu brez krmarja v Luzernu pa je Denis Žvegelj povedal: "Priprave so bile letos dobre, tako da sva s formo zadovoljna, morda bo do svetovnega prvenstva še malo narasla. Zato pričakujem, da bo na svetovnem prvenstvu boj s posadko Sovjetske zveze, Nemčije, Avstrije, mogoče tudi Francije. Mislim, da smo v razredu enake kvalitete, na svetovnem prvenstvu pa se bo pokazalo, kdo je najbolje delal. Kljub trenutnim težavam glede reprezentančnih nastopov mislim, da bova na Dunaju nastopila. Če tega ne bi verjela, tudi ne bi imela motivacije za trening. Ker je odpovedano državno prvenstvo te dni v Zagrebu, nas tako do svetovnega prvenstva čakajo le še treningi, skupne priprave, na katerih bomo lahko sproti preverjali hitrosti." Na sliki Denis Žvegelj in Iztok Čop v novih dresih z napisom Slovenija, ki jih je za blejske veslače pred nastopom v Luzernu sešil naš nekdanji reprezentant v smučarskih tekih Ivo Čarman v svoji krojaški delavnici pri Svetem Duhu. ● V. Stanovnik, foto: J. Cigler

Večina ovadb se nanaša na neidentificirane vojaške osebe JA

Vojna z očmi kriminalistov

Kranj, 22. julija - Načelnik oddelka kriminalistične službe UNZ Kranj Jakob Demšar je pred dnevi predložil temeljnemu javnemu tožilstvu več kazenskih ovadb in poročil o dejanjih, ki so jih med vojno v Sloveniji zagrešile večinoma neidentificirane vojaške osebe.

Kriminalisti so tožilstvu ovadili pripadnika zvezne policije Slavka K. in Vladimira F. kaznivega dejanja prikrivanja (člen 176/1 KZ RS). Utemeljeno sta osumljena, da sta od neznanih pripadnikov JA in ZSNZ v vojašnici v Radovljici 1. julija dobila in prikrila pištole, naboje, pile, izvijače, video rekorder in druge predmete, ukradene iz okupiranih objektov na platoju mejnega prehoda Karavanke. Druga kazenska ovadba se nanaša na neidentificirane vojaške pilote JA, ki so 2. julija ob 10. in 16. uri z letali bombardirali RTV oddajnik na Krvavcu (člen 244 KZ RS, poškodba ali uničenje javnih naprav). Materialna škoda je ni ugotovljena. Tudi kaznivega dejanja umora po členu 46/II, (tč. 7) Kazenskega zakona Republike Slovenije so osumljene neidentificirane vojaške osebe. Ovadba jim očita, da so 28. junija okrog 15. ure z mitraljezom s tanka streljali na letališče Brnik in pri tem umorili tuja novinarja, državljana Avstrije Nikolasa Vogla in Norberta Wernerja.

Vojnega hudodelstva proti civilnemu prebivalstvu (člen 142 KZ SFRJ) so kriminalisti ovadili neidentificirane pripadnike letalskih enot JA, ki so 28. junija ob 10.15 z najmanj dvema vojaškima letaloma napadli objekte letališča Brnik ter ga raketirali in mitraljirali. S tem so poškodovali več civilnih objektov in letal Adrie Airways, prav tako so uničili ali poškodovali najmanj 26 osebnih in tovornih vozil različnih lastnikov. Poškodovali so tudi objekt, ki ga uporablja LEM MNZ ter hangar in letalo vlade Republike Slovenije. S tem dejanjem so povzročili za najmanj 100 milijonov dolarjev materialne škode.

Po bombardiranju na Krvavcu - Foto: J. Cigler

Kriminalisti so na tožilstvo so poleg kazenskih ovadb tožilstvu posredovali tudi nekaj poročil o dejanjih med minulo vojno.

25. 6. okrog 20. ure so neidentificirani pripadniki JA v bližini Brnika streljali na osebni avto audi 100, v katerem sta se peljala Martin R. in Drago D. Avto je bil zadet s petimi streli iz avtomatske puške. Ranjen ni bil nihče, škode pa je za okrog 40.000 dinarjev.

Naslednje poročilo govori o napadu na mejni prehod Jezersko 27. junija, v katerem je JA s topovskimi granatami povzročila na objektu za 71.000 dinarjev škode. Istega dne so tanki JA v bližini letališča Brnik naleteli na blokado, sestavljeno iz avtobusov in tovornjakov. Posadka tanka je z granato razstrelila prvi avtobus, ki se je vžgal in popolnoma zgorel. Zaradi visoke temperature se je žgal še drugi avtobus in pogorel. Oba sta bila last Alpetoura Škofja Loka, škode je za najmanj 800.000 dinarjev.

Razen dveh avstrijskih novinarjev sta v minuli vojni izgubila življenji še en civilist, domačin, in pripadnik teritorialne obrambe. 28. junija ob 13.45 je enota teritorialcev in policistov iz Škofje Loke zasedla kasarno v Škofji Loki. Med akcijo je prišlo do streljanja, vendar nihče ni bil ranjen ali ubit. Posadka kasarne je imela eno stražarsko mesto tudi 50 metrov zunaj vojašnice v gozdu. V času napada je tu stražil vojak Alija L. Ob napadu na kasarno je iz strahu izstrelil iz avtomatske puške rafal povsem na slepo v smeri Kamnitnika. Na tem hribu je vodovodni rezervoar, s katerega sta boje opazovala 18-letni Mohor B. in 15-letni Matej Š. iz Škofje Loke. Mohorja B. je naključni strel smrtno ranil. Istega dne zvečer je vojna terjala še eno žrtev. Teritorialec Peter Petrič je ob 21.25 sodeloval skupaj s štirimi pripadniki TO v napadu na tankovsko enoto JA pri letališču Brnik. Pri umiku so pripadniki JA odprli močan ogenj. Petrič je bil zadet v glavo in prsni koš iz avtomatske puške.

2. junija so mejni prehod Karavanke zasedle enote JA in Zveznega sekretariata za notranje zadeve. V naslednjih dneh je prišlo do več obstreljevanj med teritorialno obrambo in Jugoslovansko armado na tem prehodu. Zaradi medsebojnih obstreljevanj je na poslovnih prostorih, policijskih in drugih zgradbah nastalo za 5,5 milijona dinarjev škode. V oboroženih spopadih je bil namerno zadet tudi kolesar, ki je šel po naključju mimo. ● H. Jelovčan

Čelada ni zaradi lepšega

Moped in motor sta dvajsetkrat nevarnejša od avta.

Moped postaja, zlasti od pomladi do jeseni, zaradi vrste razlogov vse pogostejše prevozno sredstvo. Vse več pa je, žal, tudi prometnih nezgod, v katerih so udeleženi vozniki mopedov in potniki na njih. Študije, ki so jih naredili v zahodnoevropskih državah, na primer Danski, Avstriji, kažejo, da je rizičnost pri vožnji z mopedom in motorjem tudi dvajsetkrat večja kot pri vožnji v osebnem avtomobilu. Podatek je razumljiv, saj voznik na mopedu nima praktično nobene zaščite, dosega pa relativno visoke hitrosti.

Mopedist mora zato z ustrezno opremo, tehnično brezhibnostjo vozila in pametno vožnjo predvsem sam skrbeti za svojo varnost. Sprejetje zakonskega določila o obvezni uporabi zaščitne čelade, ki velja od julija 1989. leta, je prispevalo k zmanjšanju števila nezgod v istem in naslednjem letu, še vedno pa je prevelik odstotek tistih, ki vozijo brez zaščite. Lani od 37 mrtvih voznikov mopedov v Sloveniji kar 29 voznikov ni uporabljalo zaščitne čelade. Po podatkih o mrtvih in ranjenih so najbolj ogroženi mladi do osemnajst let.

Številke, ki veljajo za Slovenijo, bi v ustrezni pomanjšavi lahko presadili tudi na Gorenjsko. V poročilih o prometnih nezgodah na naših cestah namreč vse pogosteje - zlasti crni so bili prvi dnevi po vojni, ko so se po čudežnem zatišju bolj kot kdajkoli prej sproščale strasti v divjih in neprevidnih vožnjah - beremo o najstniških mopedistih, ki jih ob zavijajočih sirenah hudo ranjene vozijo v bolnišnice. Posledice bi bile gotovo manj strašne, če bi na glavah nosili vsaj zaščitne čelade.

Prometni policisti svarijo mlade voznike in njihove starše, žal brez vidnejšega uspeha. Bodo spet posegli po strašilnem ukrepu iz lanskega poletja, odvzemih mopedov?

Opozarjanju za dosledno uporabo zaščitnih čelad za mopediste in motoriste so v letošnji akciji -10 % posvetili posebno pozornost tudi v Republiškem svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. ● H. J.

Tihotapca kokaina

Kranj, 22. julija - Cariniki na mejnem prehodu Ljubelj so 18. julija okrog 14. ure pri pregledu osebnega avtomobila mercedes s prištinsko registracijo, našli skrit poldrugi kilogram kokaina. Voznik in njegov sopotnik sta mamilo nameravala pretihotapiti iz Jugoslavije v eno od držav zahodne Evrope. Zadevo obravnavajo kriminalisti UNZ Kranj.

NA SONČNI STRANI ALP NA SONČNI STRANI ALP NA SONČNI STRANI ALP NA SONČNI

Kovorjani zahtevajo: Nobenega betoniranja!

Tržič, 22. julija - Ob polnih vagonih sodov z nevarnimi kemikalijami na Jesenicah kar nekako v senci ostaja problem 256 tržiških sodov s Pekovimi kemikalijami, ki se pražijo na vročem soncu na komunalnem odlagališču v Kovorju. Vse tako kaže, da bodo ti kljub ostrim protestom vaščanov vendarle še nekaj časa ostali na deponiji. Kovorjani ne dovolijo nobene gradnje deponije, nobenega betoniranja, zahtevajo stalno varovanje sodov in hlajenje le-teh ob vročini. O problemu so prejšnji teden razpravljali vsi prizadeti - krajani Kovorja, predstavniki Peka, izvršnega sveta, štaba Civilne zaščite, požarne varnosti in Inšpekcijskih služb Tržiča, na zaprti seji pa je o tem razpravljal tudi Izvršni svet SO Tržič.

Anton Pušavec, predsednik KS Kovor: "Mi smo seveda zahtevali, naj Peko sode takoj odpelje, vendar je bil pritisk na nas tako velik, da smo morali privoliti, da sodi na deponiji zaenkrat, dokler se vojna nevarnost ne poleže, ostanejo. Obljubljeno je bilo, da bodo sodi varovani in v vročini tudi hlajeni. Ko bo vojna nevarnost mimo, jih bodo odpeljali. Ne dovolimo pa nobenega betoniranja, le ograjo lahko postavijo okrog sodov. Zahtevali smo tudi mesečno rento 50.000 din krajevni skupnosti Kovor. Dobili smo seveda očitke, da hočemo biti "vojni dobičkarji", da je sramota, da takole nasprotujemo v vojnem času, vendar od svojih zahtev ne odstopamo. Odgovorni v Peku so dovolj dolgo in dobro vedeli, da morajo za odpadne kemikalije poskrbeti, za to so bili tudi plačani, storili pa niso nič. Na koncu naj pa vse skupaj pade na pleča krajanov Kovorja. To je povsem nesprejemljivo!"

Janko Mladič, pomočnik generalnega direktorja za razvojno, tehnološko in proizvodno področje v Peku: "Strinjali smo se s predlogom, kot je bil izoblikovan, da je to le začasna rešitev, čim bo konec vojne nevarnosti, pa sode pospravimo nazaj za tovarniško ograjo. Nekaj snovi v sodih je že prečiščenih, a takih ne moremo uporabljati, dodati jim moramo novih dodatkov. Zato se ni treba bati, da bo sodov več. Sode bomo zavarovali, kot bo pač zahtevala varnost in požarna varnost. Glede rente sem imel protipredlog, da bi jo plačevali šele potem, ko vojna nevarnost mine, vendar, če bo sklep tako oblikovan, se ga bomo pač držali. Skupaj z Zelenimi bomo iskali bolj primerno deponijo in jo tudi primerno uredili."

Frančišek Meglič, predsednik IS SO Tržič: "Sklep torkove seje Izvršnega sveta je bil sledeč:

1. Odločitev Štaba za Civilno zaščito, da se sodi s tekočimi odpadki kemijskega izvora, obremenjeni s požarno in ekološko nevarnostjo, locirani v gosto naseljenih delih mesta Tržič, odpeljejo s tovarniških dvorišč Tovarne obutve Peko Tržič, je bila v času neposredne nevarnosti in groženj zračnih napadov letalskih sil JLA, nujna in upravičena.
2. Glede na to, da dogovor o trajni prekinitvi ognja še ni sklenjen in je potencialna nevarnost letalskih napadov še visoka, je začasna deponija sodov z odpadnimi snovmi kemijskega izvora na mestni deponiji komunalnih odpadkov nujna.
3. Neprekinjeno fizično varovanje, ki ga mora zagotoviti Tovarna obutve Peko Tržič, mora biti izvajano pod posebnim režimom, usklajenim s Štabom za Civilno zaščito in Inšpektorati UIS za Gorenjsko, ki odločajo o pogojih skladiščenja, hlajenja sodov, transportnih poteh ter drugih strokovnih zadevah, ki se nanašajo na varnost tako skladiščenih posebnih odpadkov.
4. Odvoz tako deponiranih sodov, bodisi da gre za prodajo ali reciklažo odpadnih kemikalij, mora biti evidentiran in kontroliran, s čimer se bomo izognili očitkom o izginevanju sodov in zakopavanju le-teh v sloje komunalnih odpadkov.
5. Glede na to, da se je z odvozom sodov z odpadnimi kemikalijami občutno zmanjšala požarna obremenjenost tovarniških objektov in osnovnih sredstev, je zahteva KS Kovor o odškodnini za rizično izpostavljenost tega okolja ekološkim posledicam morebitnega požara na deponiji, sprejemljiva. Obenem je to spodbuda lastniku posebnih odpadkov, da pospeši postopek njihovega dokončnega uničenja.

Višino odškodnine in druge pogoje bosta v medsebojni pogodbi neposredno določila KS Kovor in Tovarna obutve Peko Tržič.

6. Tovarna obutve Peko Tržič mora v roku enega (1) meseca sestaviti koncept za likvidacijo posebnih vrst odpadkov, ki nastajajo v tehnološkem postopku in ga predložiti Izvršnemu svetu SO Tržič.

Izvršni svet SO Tržič bo še naprej v stiku z ministrstvom za urejanje in varstvo okolja Republike Slovenije, ki se dogovarja o nabavi mobilne sežigalne naprave. Prizadeval si bo, da bodo v sklop uničenja posebnih odpadkov vključili tudi tovrstne odpadke tržiških proizvajalcev." ● D. Dolenc

Kaseta o proslavi

Radovljica, 22. julija - Minulo soboto so v prostorih radovljiške knjižnice predstavili kaseto, ki so jo posneli ob proslavi ob razglasitvi slovenske države. Proslava s posaditvijo lipe in lepim kulturnim programom je bila 26. junija v Radovljici.

Vsi zasebniki ali ustanove, ki bi želeli kaseto kupiti, jo za 300 dinarjev lahko kupijo pri Andreju Žumru v studiu Prizma na Gorenjski cesti 39 v Radovljici. ● D. S.

EPIGEL® ŽELE ZA RANE
hitro in lahko celi vse vrste manjših ran in preprečuje nastajanje brazgotin
BELUPO
favora
Na izviru zdravja

Zaprti rudnik še onesnažuje

Škofja Loka, 22. julija - Rezultati meritev radioaktivnosti v okolju Rudnika urana Žirovski vrh v minulem letu kljub zaustavitvi vseh rudarskih del in predelave rude z drugim polletjem ne vlivajo posebnega optimizma. Kažejo celo na drugo skrajnost; zaradi prenehanja obratovanja občasno prihaja skozi naravno prezračevanje jamskih obratov celo do večjih koncentracij radona v naravnem okolju, kot so jih izmerili med obratovanjem.

Nadzorne meritve radioaktivnosti v okolju RUŽV sta lani opravila Inštitut Jožef Štefan in Zavod RS za varstvo pri delu. Program meritev je obsegal merjenje radona in njegovih kratkoživih potomcev v ozračju, merjenja specifičnih aktivnosti dolgoživih naravnih radionuklidov uran-radijeve razpadne vrste v zraku, površinskih vodah, sedimentih, vodni bioti, v hrani, krmi in zemlji ter merjenje zunanjega sevanja gama.

Pri vseh vrstah vzorcev iz okolja RUŽV je radioaktivnost opazno višja kot drugje, kar velja zlasti za dolgožive radionuklide v aerosolih, za radon in njegove kratkožive potomce v zraku ter za uran, radij in Pb-210 v vodotokih in sedimentih. Le pri ribah in kmetijskih pridelkih so nihanja rezultatov zaradi izredno nizkih vsebnosti radionuklidov tako velika, da ponekod celo presegajo razliko med koncentracijami vzorcev iz okolice RUŽV in vzorcev na primerjalni lokaciji. Kljub prenehanju obratovanja RUŽV se specifične aktivnosti radionuklidov uran-radijeve razpadne vrste v vzorcih okolja niso bistveno spremenile in so podobne kot med rednim obratovanjem rudnika.

Z meritvami radonovih kratkoživih potomcev so strokovnjaki lani še enkrat potrdili, da na koncentracije radona v dolini Brebovščice ne vplivajo bistveno visokoležeči viri emisij, kot so jamski prezračevalni izpusti in odlagališče tehnološke jalovine na Borštu, pač pa nižinski viri emisij.

Po pričakovanju so najvišje radioaktivno onesnaženje izmerili v bližini virov emisij: obratov RUŽV, odlagališč, jamskih odprtin. Onesnaženje se zaradi začasnega prenehanja obratovanja rudnika ni bistveno izboljšalo. Emisija radionuklidov s tekočimi iztekami je enaka, celoletni izpusti radona so nižji le za približno 20 odstotkov.

Meritve radona v bivalnih prostorih v okolju RUŽV so ponovno pokazale, da so v številnih starih zgradbah koncentracije radonovih potomcev zelo visoke in presegajo celo tiste na delovnih mestih v jami.

Škofjeloška občina je po načrtih Inštituta Jožef Štefan financirala sanacijo hiše Rajka Freliha v Gorenji Dobravi, v kateri so namerili najvišje koncentracije (v celi Sloveniji!). Z rezultati sanacije, ki je prva te vrste pri nas, opravilo pa jo je škofjeloško gradbeno podjetje, so v Inštitutu več kot zadovoljni. ● H. J.

HALO, 93

Kranj, 22. julija - Alarm je kranjske poklicne gasilce prejšnji ponedeljek klical k požaru v Dinosu, vendar se je izkazalo, da gre za lažni preplah. Zagorelo pa je nekaj dni kasneje, v nedeljo, na deponiji premoga v Naklem. Pri letnem kopališču je voda zalila zamašene jarke, ki so jih gasilci očistili, v soboto so iz jarka na Polici potegnili katrco, na Gorenji Savi pa juga. Sodelovali so tudi pri odstranjevanju vojnih eksplozivnih teles na Brniku. Ob tem naj znova opozorimo ljudi, zlasti otroke in kmete, naj bodo zlasti na območjih, kjer je prihajalo do streljanj, posebno pozorni na morebitne neaktivirane mine. Če naletijo na "pozabljen" eksploziv, naj se ne igrajo raziskovalcev, ampak pokličejo strokovnjake, pirotehnike, h gasilcem ali na policijo. ● H. J.

NOVO JELOVICA NOVO

POSLOVALNICA ŠKOFJA LOKA

PRODAJA POŠKODOVANEGA IN NEKURANTNEGA STAVBNEGA POHIŠTVA

VSAK TOREK IN PETEK od 7.00 do 15.00

SKLADIŠČE TRATA
ČEZ ŽELEZNIŠKO PROGO

Lesna industrija, 64220 Škofja Loka, Kidričeva 58, tel. (064)632-241, fax. (064)632-761

NOVO JELOVICA NOVO

V vseh prodajalnah Nokrau Kranj

posezonska razprodaja od 20. 7. do 3. 8. 1991

konfekcija - pletenine - srajce - bluze

znižane cene do 40%

SAMSUNG Electronics SAMSUNG Electronics CDA

Barvni televizorji
ekran 70 cm 28.490,00 din
ekran 63 cm 26.490,00 din
teletekst, stereo, raven ekran, blak matrix, S-VHS
HI-FI stolp 12.490,00 din
Videorekorder 3 glave 12.490,00 din
Vse, ki ste televizorje rezervirali, vljudno prosimo, da se oglasite v prodajalni, ker so količine omejene!

del. čas od ponedeljka do petka 9 do 12 ure, od 15 do 19 ure
CENTER KRANJ
C. Talcev 3
(pri gostilni Blažun)
tel.: 212-367

NOV BLAGOVNI CENTER LOKA V MEDVODAH

Loka

PROIZVODNO, TRGOVSKO IN GOSTINSKO PODJETJE
ŠKOFJA LOKA p.o.
64220 Škofja Loka
Kidričeva 54
Telefon: 064/631-261, 632
Telefax 064/631-983

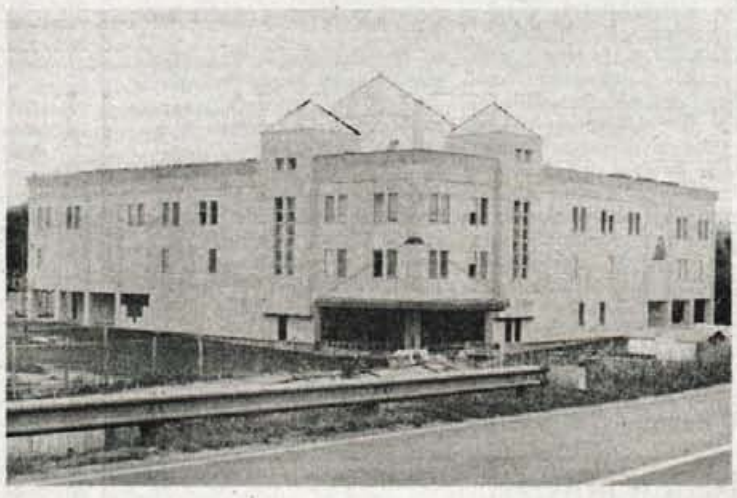

PRIDEŠ IN IZBEREŠ:

prehrana in potrebščine za dom in gospodinjstvo . . .
oblačila za vso družino in tekstilni izdelki . . .
elektro material, bela tehnika, vse za šport in prosti čas . . .

UGODEN NAKUP JE NAKUP PRI LOKI

MALI OGLASI

☎ 217-960

APARATI STROJI

Ugodno prodam vrtno KOSILNICO. ☎ 45-532 10291

Registrsko BLAGAJNO, prodam. ☎ 632-165 10297

Prodam močan traktorski ROVOKOPAČ. ☎ 68-237 10322

Prodam barvni TV Azur. Weingerlova 24, Šenčur 10349

Prodam kompletni VIBRATOR za beton. Jure Lagožar, Cankarjeva 26, Radovljica 10356

Prodam ŠIVALNI STROJ Bagat Danica. ☎ 216-789 10370

Prodam MOTOKULTIVATORJA IMT 507 in 509, diesel, nova, 15 odstotkov ceneje. ☎ 218-063, po 15. uri 10373

Prodam nov PRALNI STROJ Gorenje. ☎ 633-540 10383

Ugodno prodam tel. TAJNICE. ☎ 323-530 ali 323-050 10392

Prodam 1 leto star VIDEOREKORDER Fisher. ☎ 46-714 10394

Prodam ELEKTROMOTOR, 3 kW, 380 V. ☎ 632-853, zvečer 10398

GRADBENI MATERIAL

Prodam nova in stara vhodna VRATA. ☎ 311-146 10281

Prodam staro KRITINO špičak. Podlubnik 190, Šk. Loka 10321

Prodam nekaj LESA za ostrešje. ☎ 49-308, zvečer 10329

Prodam smr. DESKE, deb. 2 cm. Zg. Rute 96, Martuljek 10347

Prodam novo vezano OKNO, 140 x 100 cm. ☎ 241-872 10355

Prodam suhe smrekove PLOHE in DESKE. ☎ 45-425 10386

Prodam BANKINE, PUNTE, rabljena OKNA, VRATA in betonski STREŠNIK. Gorenjesavska 52, Kranj, ☎ 46-273 10406

IZOBRAŽEVANJE

INŠTRUIRAM matematiko za OŠ in SŠ. ☎ 323-131 10369

KUPIM

Kupim 130 kosov LAT za kozolec, dolž. od 4.80 do 5 m. ☎ 325-686 10188

Kupim suhe smrekove PLOHE, deb. 8 cm. ☎ 633-540 10385

Kupim več 1 teden starih BIKCEV simentalcev. ☎ 40-165 10407

LOKALI

Prodam nočni LOKAL na Gorenjskem, velikosti 200 kvad. m. Pogoj: odkup inventarja. Nudimo 35 odstotkov obročnega mesečnega odplačevanja. Informacije na ☎ 329-229 10375

MOTORJI KOLESA

Prodam dobro ohranjen APN 6, letnik 1987. ☎ 79-615 10285

Prodam Tomos AVTOMATIK, letnik 1989. ☎ 77-830 10298

AVTOMATIK, izvozni model, prodam. ☎ 70-567 10302

Prodam moško KOLO Maraton, 10 prestav. ☎ 328-318 10305

Prodam otroško KOLO Junior, 5 prestav. ☎ 328-318 10306

1 leto staro JAMAHO 49 ccm, prodam za 1.500 DEM. ☎ 75-554 10319

Prodam pony KOLO, pol. cena. Komac, Alpska 22, Lesce 10333

Prodam MOTOR Suzuki GSX 750 ES, lepo ohranjen. ☎ 45-229 10340

Prodam dirkalno KOLO Personal, 10 prestav. ☎ 691-471 10341

Prodam italijansko gorsko KOLO Gana. ☎ 43-126 10350

Prodam obnovljeno KOLO, 5 prestav. ☎ 70-176 10351

Prodam APN 4. Setnikar, Sv. Barbara 4, Škofja Loka 10366

Prodam dobro ohranjeno KOLO BMX, za starost od 7 do 12. let. Cena po dogovoru. ☎ 45-088 10402

Prodam otroško KOLO BMX in pony KOLO. Huje 13, Kranj 10410

OBVESTILA

J & J TV, VIDEO, HI-FI servis! Popravljamo vse vrste TV, video in hi-fi naprav. ☎ 329-886 7671

VODOINSTALACIJO, vseh vrst, na hiši, vam naredimo! ☎ 218-427 10284

Izdelujem NAČRTE, za vse vrste gradenj. ☎ 218-937 10303

Vašo Zastavo POPRAVIM na vašem domu. ☎ 44-514 10315

SATELITSKE ANTENE, vrhunski model, Pace 6060, stereo, 60 kanalov. Cena z dostavo in montažo je 17.300,00 din. SAT Sistemi - Bernard, Moste 26/a, Žirovnica, ☎ 801-203 10325

ČIŠČENJE mehkih podov in oblaz. pohištva. ☎ 632-437 10337

OBNOVA trakov za tiskalnike. ☎ 061/576-078 10339

Nudim vam KNJIGOVODSKE STORITVE. ☎ 43-346 10358

Cenjene goste obveščamo, da bo gostilna "Pri Slavki" v Podbrezjah ZAPRTA od 23. 7. 1991 do 5. 8. 1991. Prosimo za razumevanje in se priporočamo! 10372

IZPOSOJA videokamer; enostavna uporaba. ☎ 241-265 10378

HRANO za pse, iz uvoza - "BOSCH", po ugodni ceni prodaja: "Gaja" d.o.o., Kidričeva 13, Škofja Loka, ☎ 631-220 10419

OSTALO

Ugodno prodam otroško OPREMO. ☎ 310-528, Polanič 10277

Prodam 6 m bukovih DRV. ☎ 78-636 10294

Prodam dolgo, uvoženo, POROČNO OBLEKO. ☎ 43-440 10314

Prodam BROŠURO z naslovi mlad. hotelov. ☎ 061/375-797 10324

Prodam PREVIJALNO MIZO s kadjo. Ulčar, Trubarjeva 11, Bled 10331

Prodam belo POROČNO OBLEKO, št. 36 - 38. ☎ 67-116 10338

Prodam 120-basno HARMONIKO Weltmeister. ☎ 324-897 10382

Prodam KNJIGE za srednje šole. ☎ 311-594 10388

Prodam črno GOVEJO KOŽO, vel. 5 kvad. m. ☎ 70-353 10391

Prodam otroški VOZIČEK Peg. ☎ 74-831 10397

Ugodno prodam 9 kg gosjega PUHA. ☎ 327-292 10400

PRIDELKI

Prodam KUMARICE za vlaganje. Sušnikova 15, Šenčur 10072

KUMARICE za vlaganje, prodajamo v Strahinju 112, Naklo 10417

POSESTI

Prodam GARAŽO pod blokom. Alpska 9, Bled. ☎ 78-883 10308

Blizu centra v Radovljici prodam PARCELO. ☎ 74-706 10343

V najem oddam montažno GAR ŽO. Ana Hočevar, Savska loka Kranj 103

Prodam zazidljivo PARCELO. Dr lovka 17/c, Kranj 103

Prodam HIŠO v gradnji, z veliki vrtom. ☎ 74-251 103

RAZNO PRODAM

CISTERNO za olje, 1.500-litrsk opažne DESKE, II. vrste in KOL BMX 20, prodam. Predoslje 60 Kranj 96

Prodam Z 750 in SEDEŽNO GA NITURO. Zdenka Gašperlin, Pla na 71, Kranj 102

Prodam SENO, PUNTE in Z 85 vžig v okvari. ☎ 66-105 102

TRAKTOR in Z 750, prodam ali m njam za les. Goričane 22/a 103

Večjo količino smrekovih KRAJN KOV in ŽAMANJA, ugodno pr dam. ☎ 45-594 103

Prodam malo rabljen MOTOR T mos APN 65, za 1.000 DEM in st rejši ROVOKOPAČ, za 4.000 DEM ☎ 692-520 104

Prodam novo kopalno KAD, PLA ČE za športna kolesa, suhe BUT RE in PSIČKO mešanko, majhn rasti. ☎ 45-504 104

Prodam CISTERNO 3.200 l in PR KOLICO. ☎ 42-574 104

STAN. OPREMA

Prodam KUHINJO Marles Dal 3.60 m, rjava, z vgrajenim štedil kom in dvojnim pomivalnim ko tom. Cena 1.000 DEM. ☎ 324-96 102

SEDEŽNO GARNITURO, proda ☎ 327-797 102

Nujno prodam OMARE in POST LJO. ☎ 67-037 103

Prodam ohranjeno starejšo SPA NICO. ☎ 84-422 103

Za 3.000 din prodam OMARO dnevno sobo. ☎ 52-134 104

STANOVANJA

Konfortno STANOVANJE, kvad. m., na Planini III., proda Cena po dogovoru. ☎ 329-993 18. uri 10

V Tržiču ali Bistrici najamem ST NOVANJE. ☎ 50-632 103

Najamemo manjše STANOVA NJE. Predplačilo! ☎ 213-210 103

V najem vzamem GARSONJER ali manjše STANOVANJE, na P nini. Dobro plačam! ☎ 215-20 do 21. ure 103

Zamenjam družbeno 1-sob STANOVANJE na Planini, za ve je, kjerkoli v kranjski občini. P nudbe na ☎ 43-191 104

VOZILA

Prodam neregistriran WARTBUR karavan. ☎ 327-893 102

Prodam Z 850, letnik 1985. ☎ 68-237 102

Prodam obnovljeno DIANO, letn 1980. ☎ 311-105 102

Prodam Z 101, letnik 1977. I. H barja 29, Cerklje 102

Z 750, letnik 1981, prodam. ☎ 620-976 102

Prodam R 18, letnik 1985. ☎ 74-071, dop., (Novak) 102

Prodam JUGO 45, star 3 leta. Po hom 31, Zg. Gorje 102

Obnovljen BT 50 in Muchibu Cold, prodam. ☎ 801-641 102

JUGO 45 Koral, letnik 1989, reg striran do julija 1992, garažira 22.000 km, prodam. 3 695-164, P 16. uri 102

Prodam Z 101, letnik 1981, 66.0 km. ☎ 68-397 103

Prodam Z 750, letnik 1982. ☎ 51-802 103

Prodam MERCEDES 406, kasona letnik 1971. ☎ 620-026 103

Prodam karambolirano LADO Sp mara, letnik 1990. ☎ 57-281 103

Prodam Z 101, letnik 1976, registr rana. ☎ 51-373 103

Proam R 4 TL, letnik 1977. Godeš 31, Šk. Loka 103

JUGO 45, prodam po delih. Žabn ca 24, ☎ 44-514 103

Prodam HONDO Civic 1.5 GL, 1990. Podljubelj 55 103

Ugodno prodam 126 BIS, letn 1991, 1.500 km. ☎ 75-534 103

Prodam 126 P. Dobida, Vrbnje 15 Radovljica 103

JETTO, letnik 1986, prodam. Do lenc, Sp. Gorje 205 103

Ugodno prodam JUGO 45 Kor star 2 leti. ☎ 328-202 103

Prodam 126 P, l. 1986. Hamzič, Ke žarja 1, Jesenice 103

Prodam Innocenti DETOMASO letnik 1979. ☎ 311-334 103

Tradicionalni izlet za naročnike Gorenjskega glasa

V S A K T E D E N BOMO IZŽREBALI PO 4 NAROČNIKE

Seveda tudi letos namerava Gorenjski glas organizirati izlet za svoje naročnike. Pri tem je treba poudariti, da smo namesto spomladanskega izleta letos organizirali super koncert 24. maja na Bledu, ki je bil namenjen predvsem naročnikom Gorenjskega glasa in po Vaših vtisih sodeč ste bili z njim zelo zadovoljni.

Za izlet bomo izžrebali en avtobus naših naročnikov, vsak torek bomo v avtobusu zasedli po štiri sedeže in postopoma podaljševali spisek udeležencev. Kam, kdaj, kako bomo potovali, še nismo povsem odločeni - zanesljivo bomo krenili po naši lepi Sloveniji in spoznali katerega od njenih delov, ki je izjemno zanimiv, a turistično še neznan. Za izlet bomo pripravili bogat kulturno-zabavni program in vse drugo, kar sodi k pravemu izletu z Gorenjskim glasom.

Z žrebanjem smo začeli in doslej izžrebali:
1. **Cvetko Česen, Sp. Brnik 73, Cerklje**
2. **Lado Pečar, Podbreg 4, Kranjska Gora**
3. **Ferdinand Šink, Dol. vas 55, Selca**
4. **Bogdan Umek, Frankovo naselje 44, Škofja Loka**

NE SPREGLEJTE: ODSLEJ ZA NAROČNIKE MALI OGLASI BEZPLAČNO

Prodam zelo ohranjen GOLF, letnik 1989. ☎ 47-488 10336

Prodam 126 P. Informacije na ☎ 79-920 10342

Prodam R 11, letnik 1987. ☎ 73-380 10344

Prodam LADO Samara in 126 P. ☎ 79-920 10352

Prodam Z 101, letnik 1976, registrirana. ☎ 57-364 10353

Prodam Z 750 LC, letnik 1980, obnovljena. ☎ 45-543 10354

Prodam VW hrošč. Pravst, Zasavska 6, Kranj 10361

GOLF, letnik 1978, prodam za 3.300 DEM. ☎ 801-599 10371

POJASNILO

V petkovi številki Gorenjskega glasa izjemoma nismo objavili kupona za brezplačni mali oglas - vzrok ni v tem, da bi razmišljali o ukinitvi te naročniške ugodnosti (mimogrede: po Vaših sporočilih sklepamo, da ste nad novo ponudbo Gorenjskega glasa navdušeni!), temveč v včerajšnjem prazniku. Ker zaradi vikenda, podaljšanega s praznikom, večina pošt včeraj ni delala, v našo malooglasno službo ne bi prejeli nobenega Vašega kupona. Zaradi nepotrebne jeze tistih, ki bi danes pričakovali objavljen mali oglas, smo že v petek rajši umaknili kupon. Danes ga seveda spet objavljamo, izpolnite ga in mali oglas za Vas, v obsegu do 50 znakov, bo brezplačen.

AVTO ŠOLA ing. HUMAR

DO VOZNIŠKEGA IZPITA MED POČITNICAMI!

TEČAJ CESTNOPROMETNIH PREDPISOV

v kranjski gimnaziji

ZAČETEK TEČAJA BO V PONEDELJEK, 22. 7. ob 18. uri

VOZILI BOSTE NA NAJSODOBNEJŠIH VOZILIH R 5 CAMPUS IN NA MOTORNEM KOLESU JAMAHA

☎ 311-035

KUPON

za brezplačen mali oglas v Gorenjskem glasu

Naročniška številka: _____

Priimek in ime: .....

Naslov: .....

Besedilo za objavo: _____

Kupon pošljite na **ČP GORENJSKI GLAS**, 64000 Kranj

Opomba: za brezplačno objavo je besedilo lahko le v obsegu do 50 znakov. Ne pozabite upoštevati presledkov in potrebnega prostora za ločila. Prosimo, da pišete z **VELIKIMI TISKANIMI ČRKAMI**. Mali oglas v obsegu nad 50 znakov zaračunamo po ceniku.

ZASTAVA AVTO p.o. LJUBLJANA, Celovška 150

Bleiweisova 10, Kranj

PRIPELJITE AVTO - PRODALI GA BOMO

064/211-553, 216-563

Ugodno prodam Z 101, letnik 1976, registr. ☎ 51-373 10379

Prodam Z 750, letnik december 1984, 30.000 km. ☎ 721-585 10381

Za R 5, Golf, BX, prodam VLEČNE KLJUKE. ☎ 42-706 10395

Prodam Z 128, letnik 1986. Fister, Jamnik 13 10399

Prodam PRAGOVE za Z 750. Vončina, 31. diviz. 50, Kranj 10404

Za dele prodam Z 750, letnik 1978. V. Rejca 13, Naklo 10409

Prodam JUGO 55 GVL, sive metalne barve, letnik 1988. Informacije na ☎ 74-513 10413

Prodam JUGO 45 Koral, letnik 1990. Cena 140.000,00 din. ☎ 50-844 10418

ZAPOSLITVE

MIZAR išče kakršnokoli delo. Tišler, H. Bračiča 7, Tržič 10346

Za dogovorjeno igranje v Švici iščem resnega KLAVIATURISTA (harmonikaša) in KITARISTA - PEVKA. ☎ 52-104, od 10. do 14. ure in od 18. do 20. ure 10365

Iščemo NATAKARICO; zaželjena gostinska šola. Šifra: BAR 10368

ŽIVALI

Prodam 6 tednov starega BIKCA simentalca in 7 dni starega BIKCA. Janez Galjot, Lahovče 57, Cerklje

JARKICE, rjave in grahaste, prodam. Stanonik, Log 9, Škofja Loka

Prodam visoko brejo TELICO simentalko. ☎ 45-245 10279

Prodam 1 leto starega BIKCA. Žabnica 4 10295

Avgusta prodam rodovniške nemške OVČARJE. ☎ 57-281 10310

3 mesece staro perzijsko MUCO, prodam. ☎ 77-388 10320

Prodam 14 dni starega TELIČKA. Poženik 39, Cerklje 10330

Prodam TELICO simentalko. Žilih, Hlebce 17, Lesce 10335

Prodam rodovniške mladiče nemškega OVČARJA. ☎ 632-775

Ugodno prodam belo TELIČKO, težka približno 100 kg. ☎ 061/627-161 10362

Prodam 1 teden dni stare BIKCE. Zg. Pirniče 116, Medvode 10367

Prodam 14 dni starega BIKCA. Jezerska c. 93, Kranj 10376

Prodam tri BIKCE, stare od 5 do 20 dni. Triler, Sr. Bitnje 23, Žabnica

Poceni prodam 10 dni stare črnobele BIKCE. Suha 40, Kranj 10389

Prodam mlado KOZO mlekarico. ☎ 66-390 10390

Prodam KUNCE za nadaljno rejo ali zako. ☎ 79-823 10393

Podarim 5 tednov stare PSIČKE. ☎ 212-462, popoldan 10411

PRAŠIČE, težke od 30 do 100 kg, prodam. Stanonik, Log 9, Škofja, ☎ 65-546 10416

23. julija mineva leto dni, odkar je kruta usoda prekinila življenje

TATJANI PLESTENJAK

Hvala vsem za lep spomin nanjo!

VSI NJENI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame

MARIJE LOTRIČ

roj. Čarman, 1924

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju bolnišnice Jesenice, strežnemu osebju domov dr. F. Berglja in dr. J. Benedika, g. Čavsu, KS Podblica in vsem, ki ste jo v času bolezni obiskovali in ji stali ob strani. Posebna zahvala g. župniku za opravljen obred, govornikoma za poslovilne besede, nosačem in pevcem za zapete žalostinke. Še enkrat vsem prisrčna hvala!

VSI NJENI

Jamnik, julija 1991

V SPOMIN

Danes mineva leto dni, odkar nas je zapustil naš ljubljeni sin in brat

JERNEJ ŠOLAR

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov mnogo prerani grob!

ŽALUJOČI: mami, očka in sestra

Zg. Besnica, 23. julija 1991

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš upokojeni sodelavec iz Tovarne Gumeno-tehnični izdelki

STANISLAV ČESEN

rojen 1925

Od njega smo se poslovili v četrtek, 18. julija 1991, ob 17. uri na pokopališču v Šenčurju.

DELOVNI KOLEKTIV SAVA KRANJ

Sporočamo žalostno vest, da je umrla

ANA DOLES

ptt upokojenka

Ohranili jo bomo v trajnem spominu!

PTT Podjetje Kranj

ZAHVALA

Ob smrti naše dobre mame in stare mame

MARIJE LOMBAR

roj. Krč

se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem, uslužbenkam ZD in vsem, ki ste sočustvovali z nami, darovali cvetje, nam pomagali in jo spremili na večno pot. Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevskemu zboru in govornikoma.

VSI NJENI

Preddvor, julija 1991

ZAHVALA

Odšel si, ne da bi se poslovili,
zato vse to še bolj boli,
tolažba nam je edina,
na nekdaj snidemo se vsi . . .

Ob smrti dragega moža, očeta, sina, brata, svaka, zeta

PAVLETA PETERNELJA

p. d. Bačenskega atija

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, pomagali, izrekli sožalje in podarili cvetje. Posebna zahvala duhovnikoma za lep pogrebni obred. Hvala tudi dr. Perdanovi, govorniku Pintarju, cerkvenim pevcem in gorenjevaškemu oktetu za zapete žalostinke. Zahvala tudi Jožetovim sodelavcem iz Peksa, OŠ Gorenja vas, ZE Gorenja vas, HKS KZ Škofja Loka, Kmečki zvezi, Aktivu kmečkih žena ter Naconovim in Kosmačevim.

ŽALUJOČI: žena Milena, mama Francka, brat Jože, otroci Mateja, Janez, Mihela, Milan, Marko, Blažka, Jana, tašča Mici, svak Pavle z družino, svakinja Fani z družino in Marta z Jožetom

ZAHVALA

Mnogo prerano je bilo zadnje slovo od našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata, strica, tasta

ANDREJA ROPOTARJA, st.

p. d. Bolkovega ata

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, ga pospremili na zadnji poti in mu na njegov tihi dom prinesli cvetja. Hvala za ustna in pisna sožalja. Posebno zahvalo smo dolžni g. župniku za lep pogrebni obred, Slavki Koželj, pevcem iz Nakla, gasilcem, Jožetu Lampetu za poslovilne besede, Mesariji Kepic, sodelavcem tovarne IBI, Iskra MKD, Stanovanjski zadrugi Kranj, Gorenjskim oblačilom in Iskra TEL. Zahvaljujemo se dr. Beleharju, UKC Ljubljana ter inštitutu bolnišnice Golnik. Vsem še enkrat iskrena hvala!

VSI NJEGOVI

Sp. Brnik, Trboje, Kokrica, Gorenje

Slovenija in svet

Naklonjenost Nemčije in Amerike

Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle je obiskal Bavarsko, zunanji minister Dimitrij Rupel in direktor slovenske SDK Igor Omerza pa Združene države Amerike.

Oba obiska sta v Sloveniji ocenjena kot zelo uspešna, saj je bila tako na Bavarskem kot v Združenih državah Amerike izrečena (za zdaj še besedna) podpora samostojni in neodvisni Sloveniji kot sestavnemu delu sodobne Evrope in demokratičnega sveta. Peterletov obisk, premiera je spremljal tudi predsednik slovenske gospodarske zbornice Feri Horvat, je bil na Bavarskem deležen izjemne pozornosti, posebno razumevajoče pa so bile sprejete njegove besede, da Slovenija lahko vidi svojo prihodnost samo v Evropi, skupaj z vsemi, ki jim je do tega. Bavarska je še posebej naklonjena slovenskemu gospodarstvu, ki je bilo že doslej odprto v svet. V tem smislu gre razumevati tudi bližnji obisk bavarskega gospodarskega ministra Langa v Sloveniji.

Zunanji minister dr. Dimitrij Rupel in direktor Službe družbenega knjigovodstva Slovenije Igor Omerza sta prav tako končala uspešno pot v Združene države Amerike in spotoma še v Franciji. Glede Francije je minister Rupel v nedeljo povedal, da se dokaj trdo stališče do enotne Jugoslavije spreminja v prid razdružitve po demokratični in sporazumni poti ter v tem okviru samostojni Sloveniji. Američani, med drugim tudi poslovodeči v zunanjem ministrstvu Eagleburger (zunanji minister Baker potuje po Bližnjem Vzhodu) ter njegovi sodelavci jemljejo resneje samostojno Slovenijo in ne uporabljajo več sintagme o enotni Jugoslaviji. Američane sedaj predvsem zanima, kakšni bodo prihodnji koraki Slovenije po Brionski deklaraciji in sklepu predsedstva Jugoslavije o umiku armade iz Slovenije. Samostojna Slovenija postaja tudi za Američane dejstvo, seveda ob pogoju, da se bodo o tem pogovorili mirno in da bomo sodelovali tudi pri mirnem razreševanju krize tudi v drugih delih Jugoslavije. Igor Omerza pa se je pogovarjal predvsem s predstavniki finančnih in bančnih organizacij. Kot je povedal v nedeljo, je Američane seznanil s finančnimi ukrepi federacije zoper Slovenijo in jih predvsem prosil, da bi Američani normalno poslovali s Slovenijo in s tem pomagali pri graditvi samostojnosti ter razvoju demokracije. Nismo zahtevali posebnih ugodnosti, ampak samo normalno delovanje finančnih tokov. Po sodbi Igorja Omerze so padli slovenski predlogi na ugodna tla. ● **J. Košnjek**

SALON IPA POHIŠTVA
KRANJ, Gorenjski sejem
tel.: 216-276

Novinarska konferenca Ministrstva za promet in zveze

Razmere v prometu se normalizirajo

Ceste so zaradi vojne v še slabšem stanju, kot so že bile - Velika škoda zaradi zaprtih letališč - Na železni skoraj brez zastojev.

Ljubljana, 19. julija - Ministrstvo za promet in zveze je v petek pripravilo razgovor o trenutnem stanju v prometu v Sloveniji. Dotaknili so se problematike cest, železnic, letalskega prometa in telekomunikacij. Ministrstvo je v zvezi z odpravljanjem škode, ki je bila v prometu in zvezah povzročena med divjanjem jugoslovanske armade, že sprejelo nekatere ukrepe.

Poškodovanih več kot 400 kilometrov cest

Minister **Marjan Krajnc** je opozoril, da so bile ceste že pred agresijo v zelo slabem stanju, še posebej po lanskoletnih poplavah. Vojna je stanje samo še poslabšala. Čeprav poškodbe cest niso tako strahovite, kot so sprva predvidevali, pa so že tako pičla sredstva, ki pritekajo iz proračuna, zelo načeta že z vsakimi 100 milijoni dinarjev. Pomočnik za ceste **Milan Brečko** je med podatki o škodi navedel, da je bilo poškodovanih 405 kilometrov cest, po katerih so vozili tanki JA, gre pa pretežno za površinske poškodbe, saj so bila ta vozišča dobro utrjena. Te ocene so izdelane na osnovi opravljenih ogledov, natančne strokovne ocene še ni. Okoli 150 kilometrov cest z večjimi in manjšimi poškodbami bo potrebno popraviti takoj, ali pa v vsaj v kratkem. Poškodovanih je tudi 47 objektov, med njimi dva mostova. Skupna škoda znaša 300 milijonov dinarjev za ceste in od 26 do 30 milijonov na objektih. Gre samo za trenutno oceno, natančne številke bodo znane ob sanaciji. Nastali so tudi stroški pri postavljanju blokad. Te stroške bo cestnim podjetjem potrebno povrniti, znašajo pa 13 milijonov dinarjev.

V cestnem prometu je bilo v času agresije uničenih 7 tovornih vozil, 17 je bilo poškodovanih, uničenih je bilo 11 avtobusov, 23 pa poškodovanih. Po prvih podatkih znaša škoda okoli 5 milijonov DEM, nekajkrat večja pa bo zaradi zastojev v prometu posredna škoda.

Letališča zaprta brez vzroka

Vsa tri slovenska civilna letališča so zaprta že skoraj mesec dni. Potem ko je zvezna komisija tehnično pregledala letališča in ugotovila brezhibnost, je zvezna administracija postavila nov pogoj in sicer deblokado letališča v Cerkljah ob Krki, čeprav vojaške aktivnosti tam niso motene in ni razloga za zaprtje slovenskih letališč, zvezna vlada in Zvezna uprava za kontrolo letenja vztrajata pri brezpogojnem zaprtju zračnega prometa nad Slovenijo. Samo letališče Brnik na dan utrpi milijon dinarjev škode. **Peter Marn**, svetovalec IS Republike Slovenije je navedel, da ima slovenski letalski prevoznik Adria Airways štiri poškodovana letala in sicer eno tipa Airbus A 320, dva Dash 7 in eno DC 9, kar pomeni skoraj štirideset odstotkov njene flote. Popravljeno in uporabno bo samo letalo DC 9. Za letalstvo in pomorstvo je sicer običajno zavarovanje proti poškodbam v vojni. Kljub temu da je letalo Airbus po mnenju pilotov nepopravljivo, predstavniki Loyda, kjer so letala zavarovana po ogledu predlagajo, naj se letalo kljub vsemu popravi. Ob popolni izgubi bi morala zavarovalnica Adrii plačati celotno vsoto, ki znaša okoli 45 milijonov dolarjev, popravilo pa naj bi po predračunu tovarne stalo 10 milijonov dinarjev. Ker je poškodovan (prestreljen) trup letala, verjetno ne bodo več našli pilota, ki bi hotel leteti z njim.

Pri napadih na objekte in letala Adrie Airways gre po mednarodni konvenciji o civilnem letalstvu, ki je bila podpisana leta 1944, za namerno in nagnusno dejanje, ki ga lahko označimo kot državni terorizem. Obstajajo dokazi, da je bil napad pripravljen vnaprej, vključno s tem, da je JAT prišel do informacij, na podlagi katerih je že pred zaprtjem letališča preusmeril oziroma odpovedal lete.

Adria Airways, ki letno ustvari blizu 140 milijonov dolarjev, v glavnem od maja do oktobra, trenutno opravlja svojo dejavnost samo s tremi letali in v tem trenutku ni sposobna pokriti fiksnih stroškov.

Slovensko pristanišče Luka Koper je postalo rizično, izogibajo se ga tako tuji kot tudi jugoslovanski ladjarji. Celo ladje, ki so že bile namenjene v Koper, med potjo dobivajo navodila, naj se preusmerijo v pristanišči Reka ali Trst. Promet Luke Koper bo letos od običajnih 5,5 milijona ton upadel za polovico.

Telekomunikacije glavni cilj napadov

Glavna tarča letalskih napadov so bile višinske relejne točke na Nanosu, Krvavcu, Kumu in Boču. Na srečo niso bile poškodovane naprave v objektih, ali pa gre samo za manjše poškodbe. Na področju ptt prometa je stanje dokaj normalno, promet je bil preusmerjen na železnico, tako da skoraj ni prišlo do zastojev, manjši zapleti so bili samo na področju telekomunikacij. Pomočnik za ptt promet **Ivica Kranjčevič** je dejal, da škoda ni tako visoka, kot so sprva predvidevali, tako da po vsej verjetnosti ne bo presegla milijarde dolarjev. Žal pa so najbolj poškodovani najnovejši digitalni sistemi, ki jih bo potrebno uvoziti, v zvezi s tem pa se pojavljajo določene ovire, ker dobavitelj RFS Hannover ne more dobiti izvoz licence za Jugoslavijo, saj te komunikacijske naprave sp dajo med tiste izdelke, ki so jeti v klavzuli o prepovedi pr daje orožja v Jugoslavijo.

Železnica skoraj brez zastojev

Železnica med agresijo ni ut pela večje škode, občasno bile sicer zaprte nekatere pr ge, nekaj je bilo tudi zastoj na mednarodnih progah, ki so po večini obratovale celo voznih redih. Na nekaterih lih, kjer so bili uničeni tiri naprave, so izredno hitro vzp stavili promet, tako da je sk raj povsem normaliziran, raz na nekaterih odsekih, kjer vožnja upočasnjena.

Ministrstvo za promet in zveze je ugotovilo, da so vsi izvajalci dobro opravili svoje naloge, nadaljnji ukrepi pa se bodo začeli izvajati v prihodnjih dneh, zato prosijo udeležence v prometu, naj z razumevanjem sprejmejo sanacijska dela na prometnih žilah. Ministrstvo bo tudi nadaljevalo z razgovori z mednarodnimi in evropskimi bančnimi ustanovami, da bi skušali pridobiti kreditna sredstva za razvoj slovenskega prometnega križa, ob tem pa tudi ustrezna sredstva iz proračuna, kajti ob sedanjem načinu financiranja, je nadaljnji razvoj negotov.

● **M. Gregori**

Po 27 letih

Ponovno letni kino

Kranj - S sedežev na tribuni kranjskega športnega stadiona Stanka Mlakarja je od prejšnjega četrtka zvečer spet mogoče uživali v letnem kinu.

Z nemalo pripetij, težav in zaprek je kranjskemu Kinopodjetju uspelo po več kot četrt stoletja znova obuditi v življenj filmske predstave na prostem. Kranjčani se še spominjajo letnega kina na prostoru za sedanjim letnim kopališčem, kjer pa so predstave nehale že daljnega leta 1964. Na tem prostoru zdaj ste kranjski zimski bazen.

Z obujanjem letnega kina se je začelo že lani s predstavami na brez dvoma imenitnem prostoru - dvorišču gradu Kieselstein. Letos pa se je kino na prostem preselil kar na kranjski stadion, kjer bo vsak večer četrt čez enaindvajseto (s krajšanjem dneva pa četrt ure prej) filmska predstava. Filmsko platno so pritrdili na oder, ki ga je čez poletje posodila ZTKO Kranj. Na tribunah se je prvi večer zbralo skoraj sto gledalcev, predstavo pa si vsekakor lahko ogleda najmanj toliko gledalcev kot v kinu Center. Tu bo do seveda tudi predstave v primeru slabega vremena, sicer pa se pod pokrito tribuno tudi ob dežju da potrpeti do konca predstave.

Nocoj bodo v letnem kinu na stadionu vrteli ameriško komedijo Trapasti psihiater, kar očitno kaže na poletni zabavni izbor predstav. Vendar pa bodo v spored uvrstili tudi nekatere filmske uspešnice kot na primer znani in z množico oskarjev ozaljšani Pleše z volkovi. Projekcije se v letnem kinu na stadionu vrtijo s pomočjo dveh projektorjev, enega so pripeljali iz čez poletje zaprtega tržiškega kina. ● **L. M.**

MERKUR KRANJ
DO KONCA JULIJA SMO ZA 10 % ZNIŽALI CENE SKORAJ VSEM PROIZVODOM IZ NAŠEGA BOGATEGA PRODAJNEGA PROGRAMA
-10%
ZNIŽANJE CEN VELJA PRI NAKUPIH NAD 1.000,00 DIN ZA TAKOJŠNJA PLAČILA IN ZA ČLANE STANOVANJSKIH ZADRUG.
PODROBNEJŠE INFORMACIJE DOBITE PRI PRODAJALCIH KRANJSKEGA MERKURJA
MERKUR KRANJ

Elita Elita Elita Elita Elita Elita
Posezonska razprodaja do 50 %
v prodajalnah moški salon, ženski salon, Baby, Maja, Jošt in Šport
od 20. julija do 3. avgusta 1991
Elita Elita Elita Elita Elita Elita